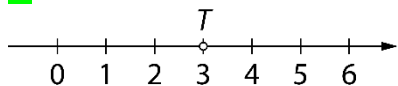

5. SORAZMERJA

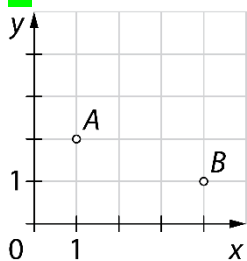
Koordinatni sistem

Ponovimo

1.

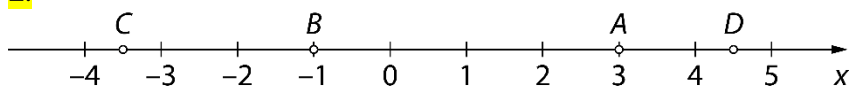
2.

1.

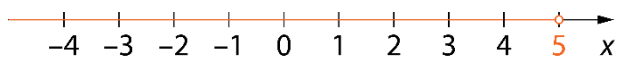
$A(-3), B(-1,5), C(0), D(2,5)$

2.

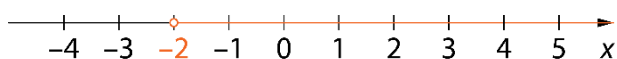

3.

a)

b)

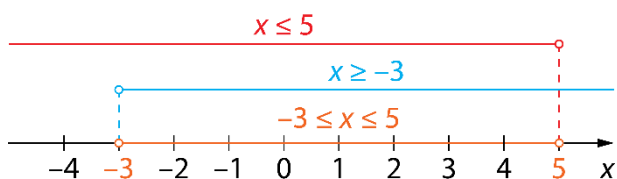

c)

4.

$-3 \leq x \leq 5$

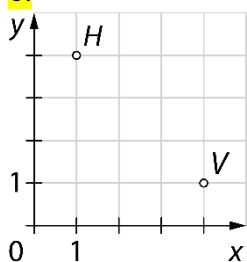

5.

a) $x \geq -1$

b) $-3 \leq x \leq 0$

6.

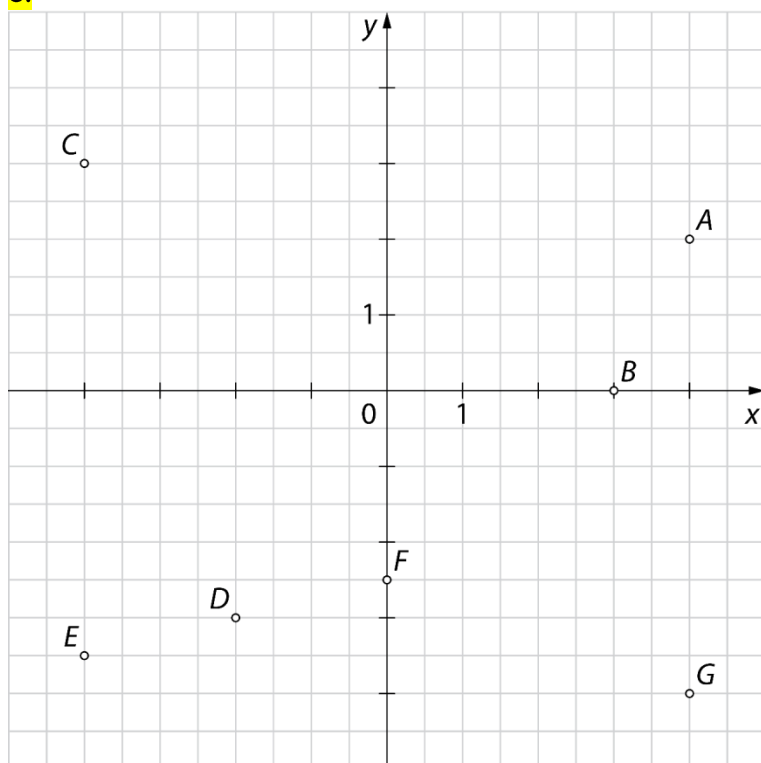
7.

$A(3, 4), B(2, 1), C(-3, 3), D(-4, 0), E(0, -2), F(-2, -3), G(1, -4), H(3, -2)$

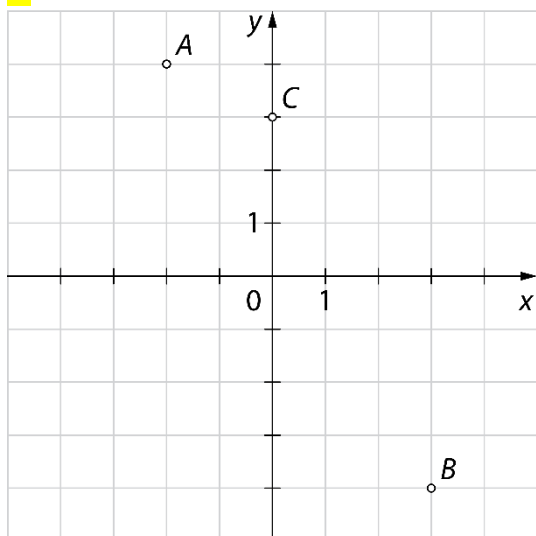
	pozitivna abscisa	negativna abscisa
pozitivna ordinata	A, B	C
negativna ordinata	G, H	F

Točki D in E ne zadoščata nobenemu od kriterijev, saj imata eno koordinato enako 0, torej niti pozitivno niti negativno.

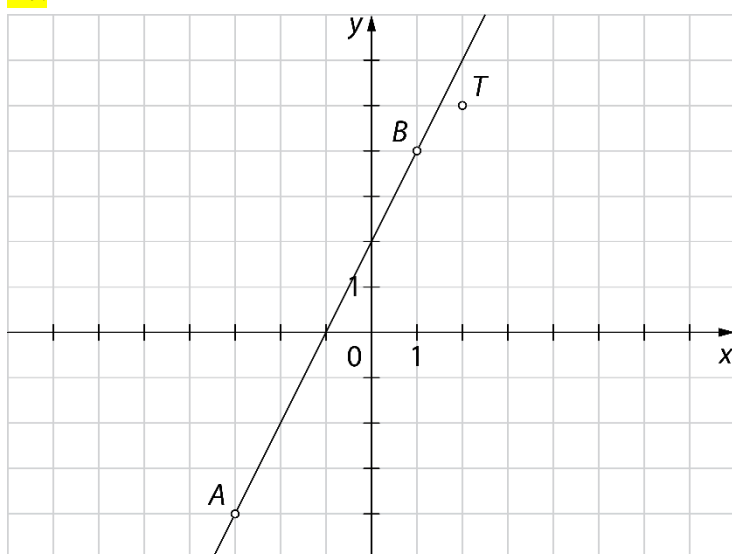
8.

9.

10.

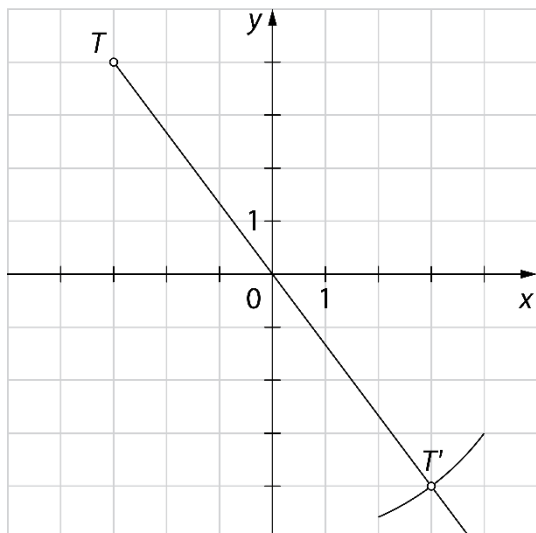
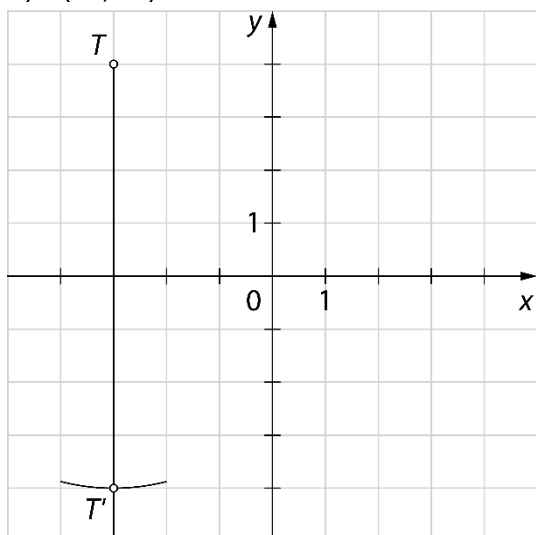
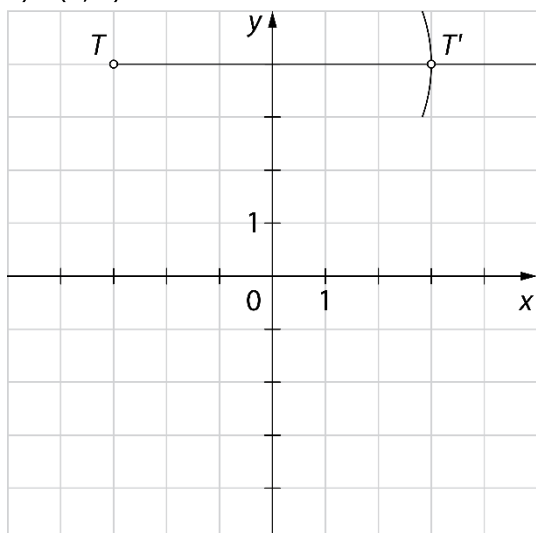

Ne, točka T ne leži na premici.

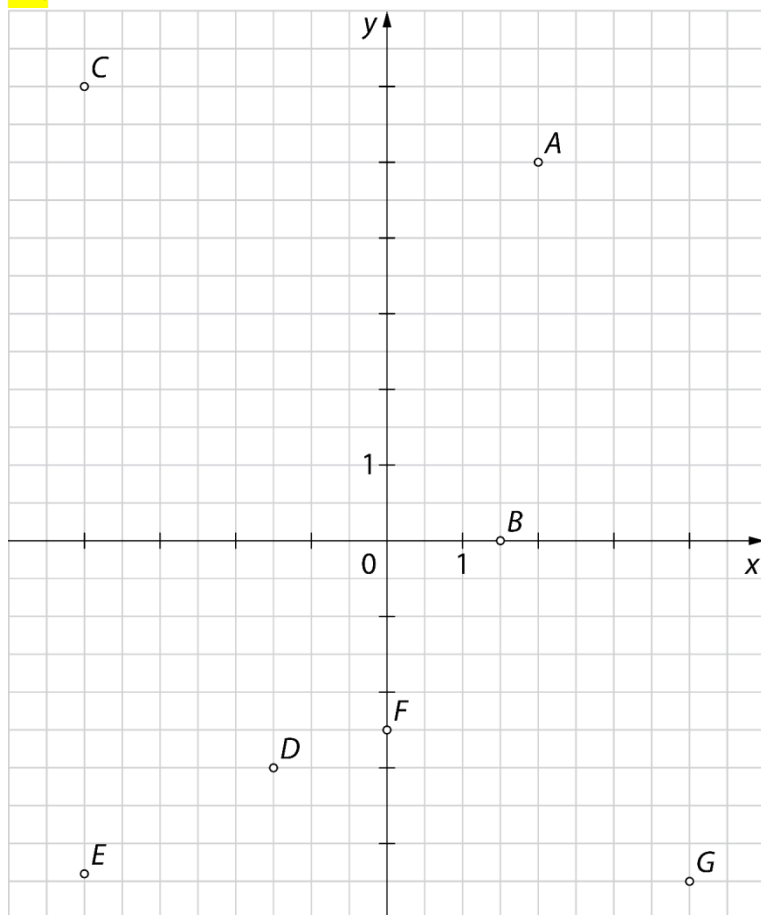
a) $x = 1,5$

b) $y = 6$

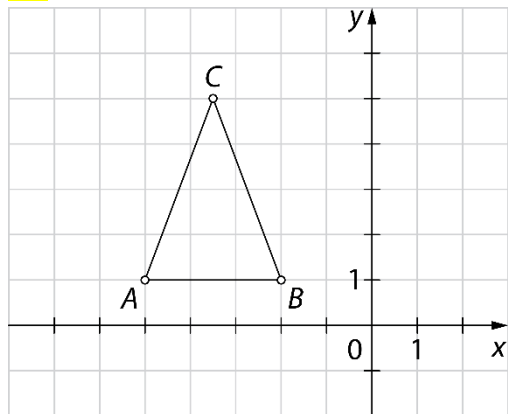
11.

a) $T(3, -4)$ b) $T(-3, -4)$ c) $T(3, 4)$

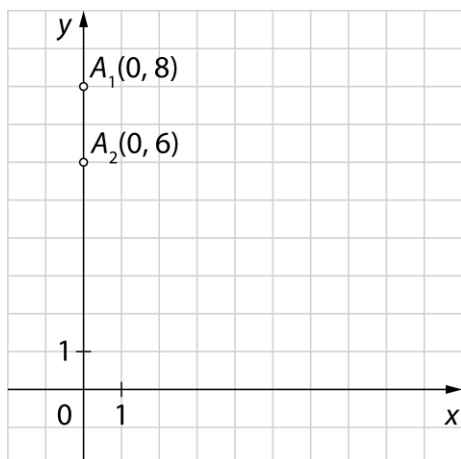
12.

13.

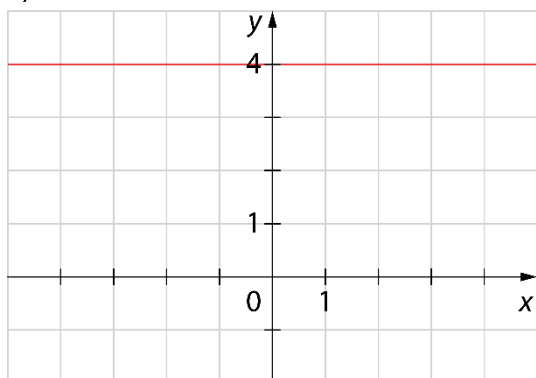

14.

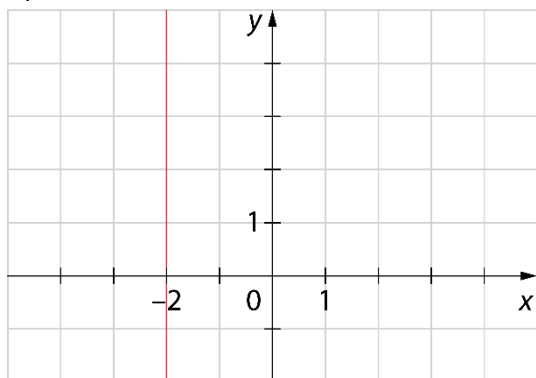
Za vrednosti $x = 1$ in $x = -1$

15.

a)

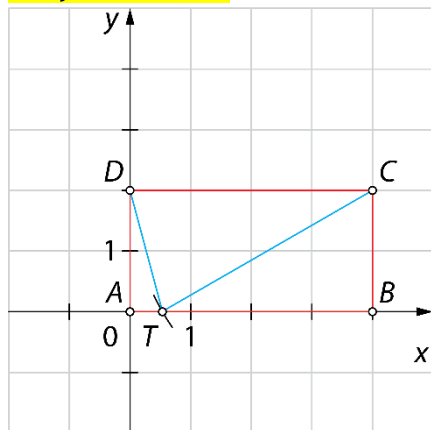

b)

c) Množica točk predstavlja premico.

Misija v neznano

Iz slike je razvidno, da je trikotnik BCT polovica enakostraničnega trikotnika. Zato velja, da je velikost $\sphericalangle TCB = 60^\circ$. Posledično je velikost $\sphericalangle DCT = 30^\circ$. Velja tudi, da je trikotnik CDT enakokraki trikotnik, zato sta preostala kota enaka. Iz tega sledi, da je velikost $\sphericalangle CTD = 75^\circ$.

Medsebojno odvisne količine

Ponovimo

1.

Več možnih rešitev, na primer:

- masa, merska enota: kg, oznaka: m ,
- čas, merska enota: s, oznaka: t ,
- razdalja, merska enota: m, oznaka: d .

2.

Več možnih rešitev, na primer:

- spremenljive količine: dolžina las, število zaposlenih ljudi, število ur pouka ...
- konstantne količine: velikost pravega kota, število stranic pri trikotniku, zračna razdalja med šolo in domom ...

16.

Konstanta: masa uteži, število dni v tednu, trajanje šolske ure, višina šole, prostornina bencina v zaprti posodi, zračna razdalja med Mariborom in Ljubljano.

Spremenljivke: čas hoje od doma do šole, višina človeka, masa človeka, prostornina bencina v odprti posodi, količina domače naloge.

17.

a) $o = 4a$

b) $p = a^2$

18.

a) dolžine stranice

b) Več možnih rešitev, npr.: velikosti, lokacije, starosti ...

c) Več možnih rešitev, npr.: mase kupljene solate, kakovosti solate, vrste solate ...

č) Več možnih rešitev, npr.: porabljene energije, ponudnika ...

d) dolžine roba kocke

19.

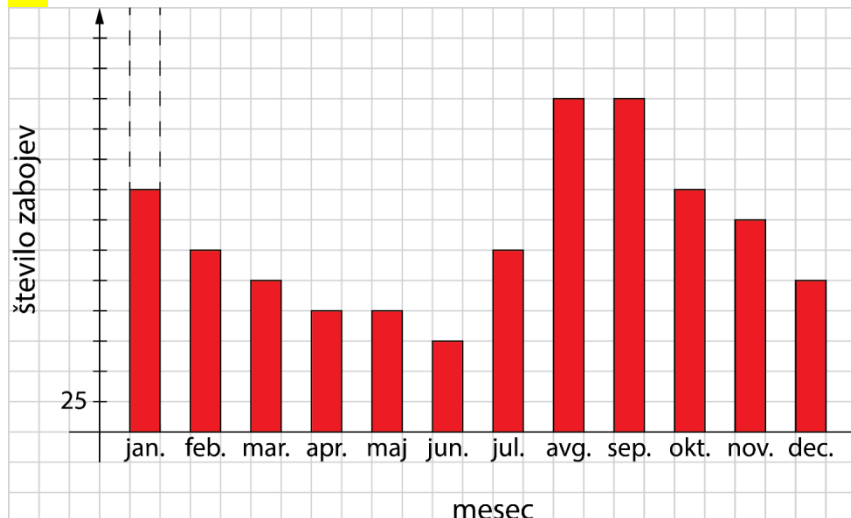
a) (1, 3), (2, 2), (3, 1)

b) (1, 12), (2, 6), (3, 4), (4, 3), (6, 2), (12, 1)

c) Rešitev je vsak urejen par, ki ima enaki vrednosti spremenljivk x in y .

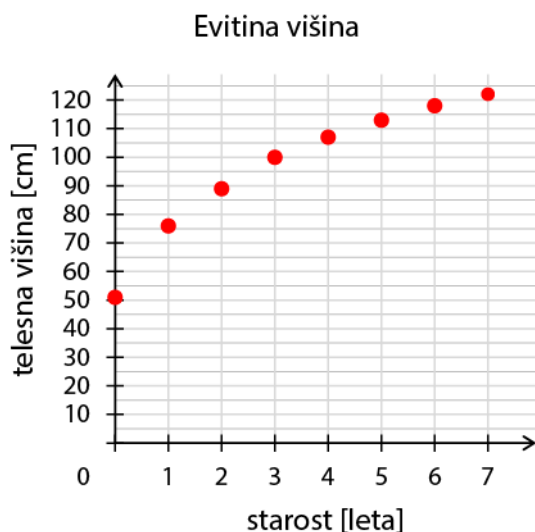
č) (1, 3), (3, 2), (5, 1)

20.

21.

22.

- a) 800 km
- b) 20 dni
- c) 5 dni
- č) 150 km

23.

- a) Masa je neodvisna in znesek odvisna količina.
- b) 0,40 €
- c) 4 kg
- č) 2,80 €

24.

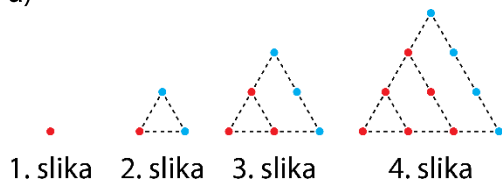
- a) Največ korakov je naredila 5. dan.
- b) Najmanj korakov je naredila 7 dan, in sicer 4000 korakov.
- c) V povprečju je naredila 12 000 korakov na dan.
- č) Ker količini nista zvezni.

25.

Na 4. sliki je bi bilo 17 vžigalic, na 5. sliki 20 vžigalic in na n -ti sliki $5 + 3n$ vžigalic.

Misija v neznano

a)

- b) 1, 3, 6, 10, 15
- c) Šesto število bi imelo 21 pik, deseto 57 pik in dvajseto 210 pik.
- č) Vsota pik se vsakič poveča za n .
- d) $\frac{n \cdot (n+1)}{2}$

Premo sorazmerje

Ponovimo

1. Dve količini sta medsebojno odvisni, če sprememba ene povzroči spremembo druge.

2. 5 kilogramov jabolk stane 4 €.

26.

število žemelj	znesek [€]
3	1,20
1	0,40
9	3,60
12	4,80

Ena žemlja stane 0,40 €, devet žemelj pa 3,60 €. Za 4,80 € dobimo 12 žemelj.

27.

V dvanajstih vrečah je 60 kg praška, v štirih pa 20 kg. 25 kg praška je v petih vrečah.

28.

Za 10 takih priponk plačaš 1,60 €.

29.

Dnevna zamudnina stane 0,35 €. Za 15-dnevno zamudo plačaš 5,25 €.

30.

Ne, količini nista premo sorazmerni, saj dvakrat toliko kupljenih majic ne pomeni dvakrat tolikšnega zneska.

31.

Nogometaš zasluži približno 109 589 € na dan oz. 4566 € na uro.

32.

Bombone je razdelila med 7 otrok.

33.

Natočiti morajo najmanj 18 litrov goriva.

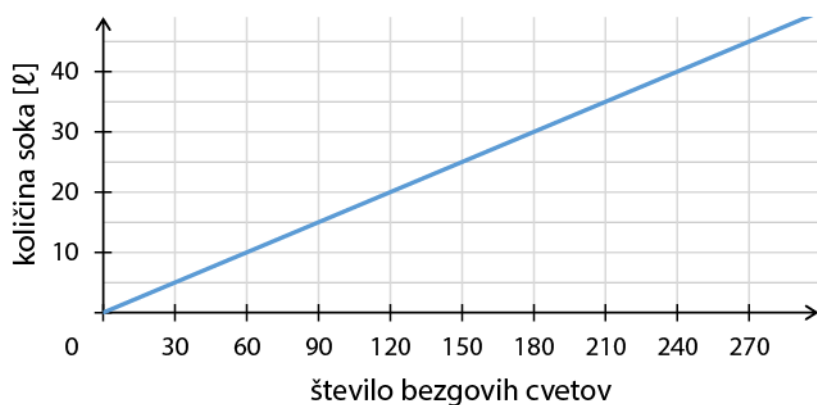
34.

Kupiti je morala najmanj 5 vrečk semena.

35.

Iz 150 cvetov dobiš 25 ℓ soka. Za izdelavo 40 ℓ soka potrebuješ 240 cvetov.

Odvisnost količine soka od števila bezgovih cvetov

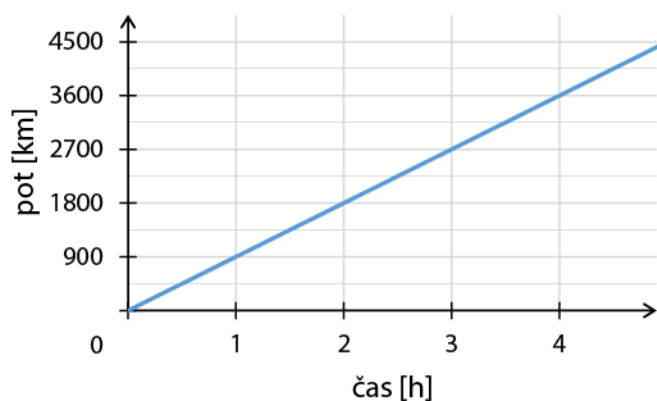

36.

Liter goriva stane 1,30 €.

37.

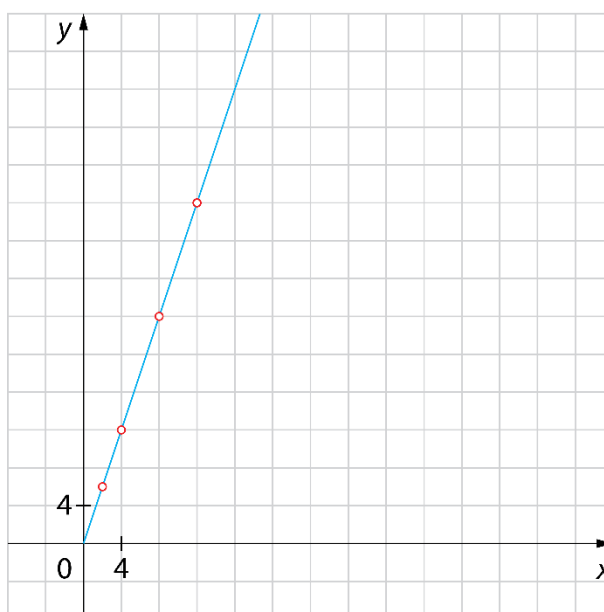
Odvisnost poti od časa

V 3,5 h letenja preleti 3150 km.

38.

x	y
4	12
8	24
6	18
12	36
18	54

39.

Ne, saj točke ne ležijo na premici, ampak na lomljenki.

40.

A, Č

41.*

Plačali so 800 €.

Misija v neznano

Pri enaki povprečni hitrosti bi prevozil polovico poti v 2 h 33 min.

Odstotki kot premo sorazmerje

Ponovimo

1.

$$0,27; \frac{27}{100}$$

2.

To pomeni, da smo celoto razdelili na 100 enakih delov in pobarvali 27 delov celote.

42.

delež [%]	cena hlač [€]
100	60
10	6
80	48

Cena hlač v času razprodaje je bila 48 €.

43.

Njena žepnina je 20 €.

44.

a) Mogoče je bilo doseči 60 točk.
c) Maruša je dosegla 36 točk.

b) Luka je dosegel 20 % možnih točk.

45.

a) B

b) Vseh učencev je 600.

46.

a) Cena klaviature brez popusta je 1000 €.

b) Popust je znašal 80 €.

47.

Prva količina predstavlja 90°, druga 72°, tretja 36° in četrta 162°.

48.

Cena po podražitvi je bila 880 €. Cena po pocenitvi je bila 792 €. Končna cena je bila za 8 € nižja od prvotne cene.

49.

Cena avtomobila po znižanju je bila 11 400 €. Znižanje je bilo 24-odstotno.

50.

Prvi teden je prebrala 90 strani, drugi teden 150 strani, celotna knjiga ima 300 strani.

51.

V suhih brusnicah je 14 g vode, kar je 50 %.

Misija v neznano

Kupec bo plačal manj, če kupi 100 kg, saj bi za 90 kg odštel 45 €, za 100 kg pa po odštetem popustu le 42,50 €.

Obratno sorazmerje

Ponovimo

1.

Če bi prišlo osem prijateljev, bi vsak dobil 2 pločevinki. Ko so prišli le štirje, je vsak od njih dobil 4 pločevinke.

52.

število delavcev	čas [h]
10	20
50	4
25	8

Najeti bi moral 25 delavcev.

53.

V prvotno škatlo bi šlo 28 kozarcev.

54.

Potovanje lahko podaljšajo za dva cela dneva.

55.

Napolnili bodo 30 000 2-litrskih steklenic.

56.

a	1	12	6	24	72
b	288	24	48	12	4
a · b	288	288	288	288	288

57.

Če bi prišli vsi, bi dobil vsak $\frac{1}{2}$ pice, tako pa je vsak dobil $\frac{3}{4}$ pice.

58.

(1, 18), (2, 9), (3, 6), (6, 3), (9, 2), (18, 1)

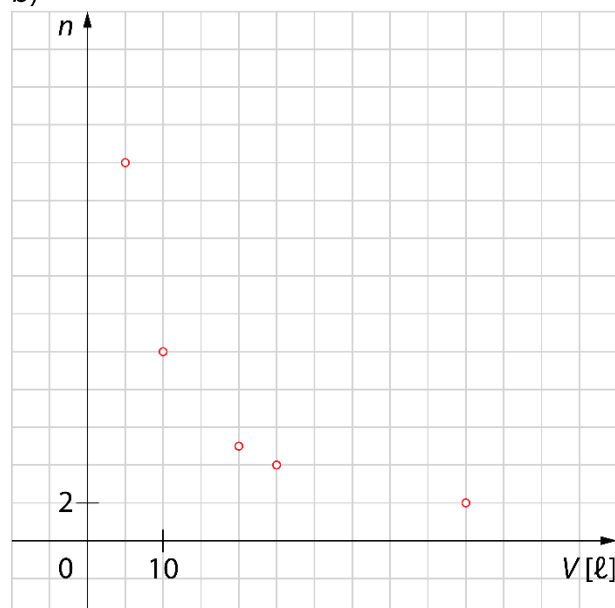
Dolžina in širina pravokotnika z dano ploščino sta v obratnem sorazmerju.

59.

a)

prostornina vedra V [ℓ]	število veder n	produkt $V \cdot n$
5	20	100
10	10	100
20	5	100
25	4	100
50	2	100

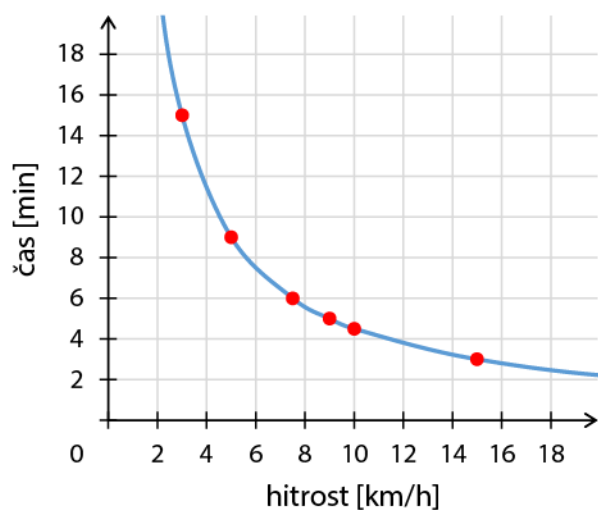
b)

60.

a)

Odkvisnost časa od hitrosti hoje

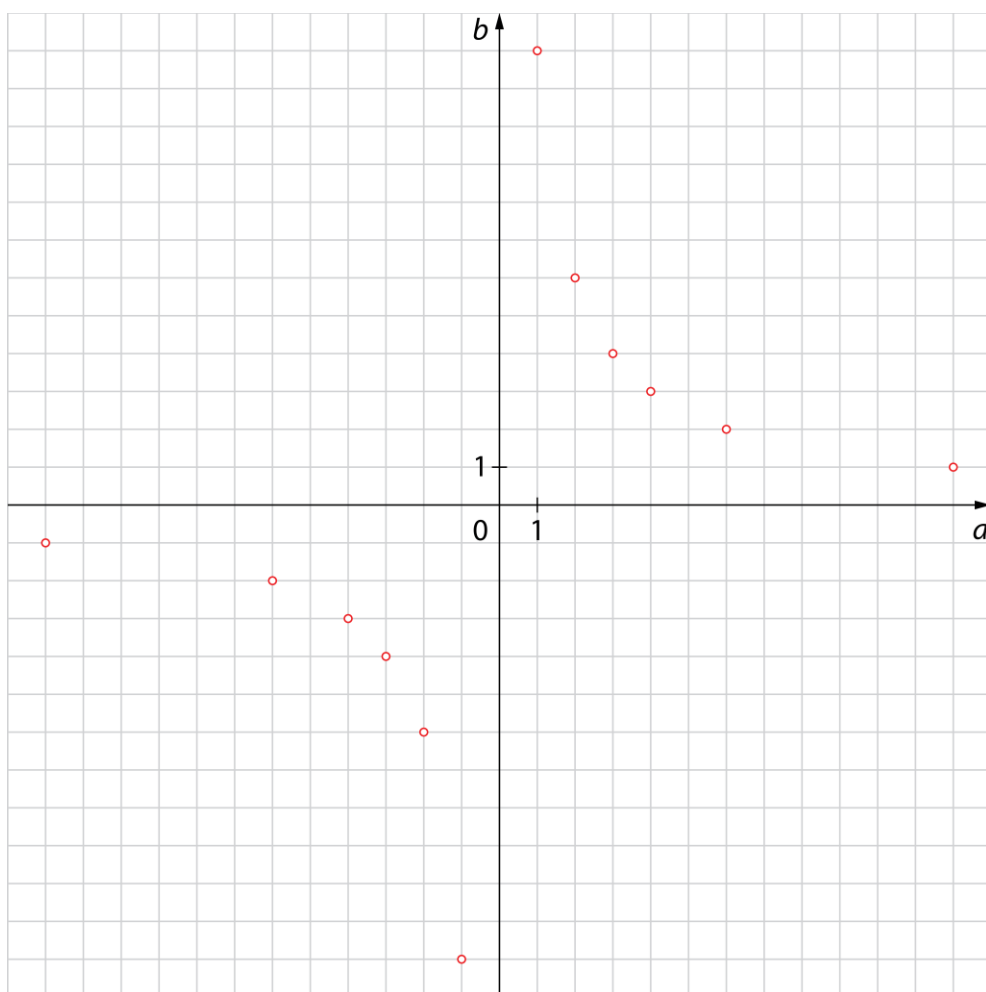

b) 6 min

61.

a) (1, 12), (2, 6), (3, 4), (4, 3), (6, 2), (12, 1)

b) (1, 12), (2, 6), (3, 4), (4, 3), (6, 2), (12, 1), (-1, -12), (-2, -6), (-3, -4), (-4, -3), (-6, -2), (-12, -1)

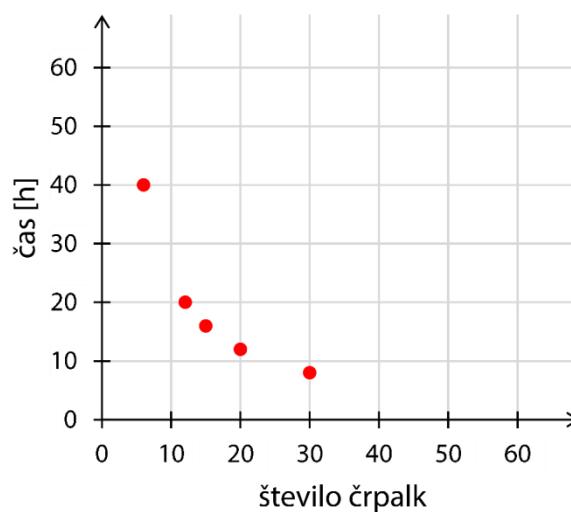
62.

Č

63.

število črpalk	12	6	30	20	15	240	1
čas [h]	20	40	8	12	16	1	240

Odvisnost časa od števila črpalk

64.

Gradnja se bo zavlekla za 10 dni.

Misija v neznano

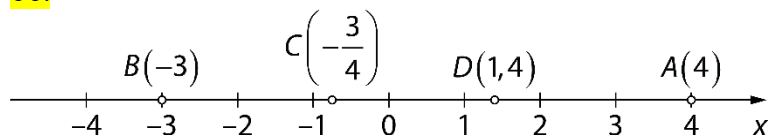
Kupiti mora 7 paketov ploščic.

Vaja dela mojstra

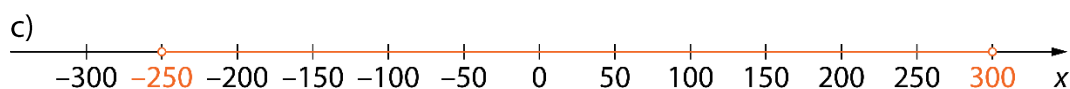
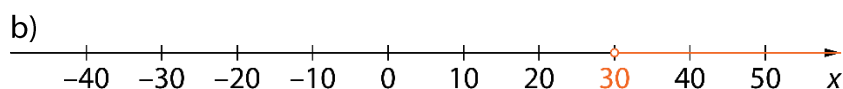
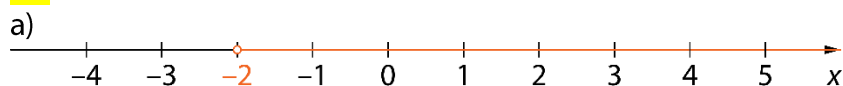
65.

$A(4), B(-3), C(-1,5)$ ali $C\left(-1\frac{1}{2}\right), D\left(1\frac{2}{3}\right), E(0)$

66.

67.

68.

Pravilna trditev je C.

A: Ordinatna os je **navpična** koordinatna os.

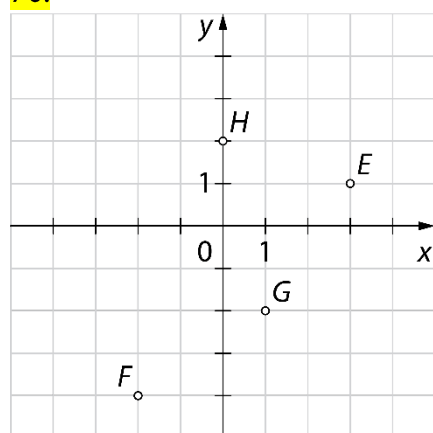
B: Koordinatni sistem sestavljata dve **koordinatni osi**.

Č: **Ordin**atna os je os y .

69.

$A(2, 3), B(-4, 0), C(-1, 2), D(2, -1)$

70.

71.

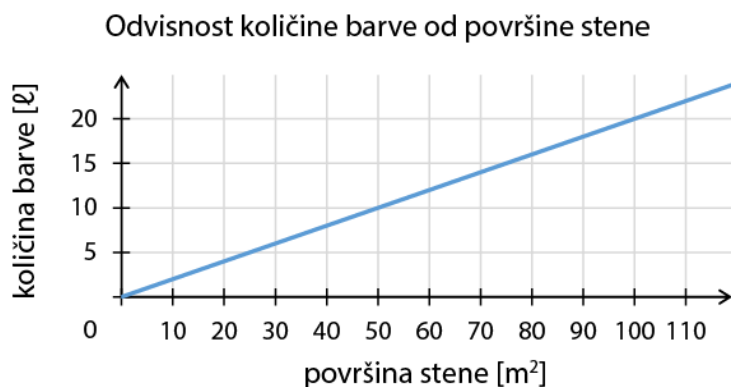
11 takih steklenic stane 10,45 €.

72.

V dveh letih je posnel 69 000 fotografij. Fotografirati bi moral 14 let in 6 mesecev. Dano je premo sorazmerje.

73.

Lucija potrebuje še 16 l barve.

74.

a) V juniju skupaj prespi 270 ur.

b) V 17 dneh.

75.

Cena avtomobila se je znižala za 20 %.

76.

Družina Kralj je plačala 840 €.

77.

Prihranila je 375 €. Cena pohištva s popustom je 2125 €.

78.

Občina Medvode ima 16 000 prebivalcev.

79.

Več možnih rešitev.

80.

Potrebovali bi 81 minut, kar je 1,35 ure.

81.

a) obratno sorazmerni količini

b) nič od tega

c) premo sorazmerni količini

82.

Ne, saj bi v tem primeru potrebovala 18 dni, da predela vso snov.

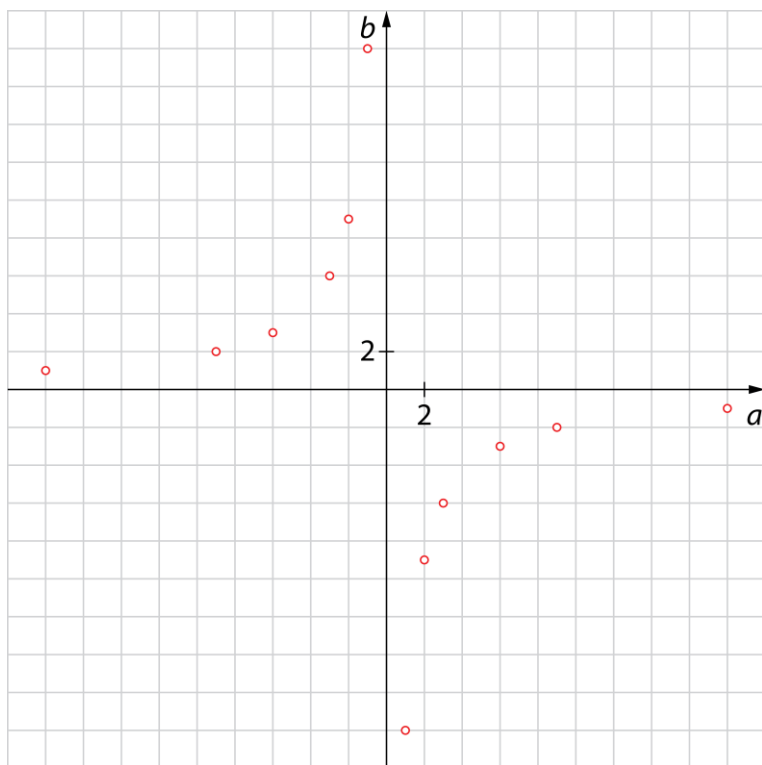
83.

a) Največ je pridelal sorte jonagold.

b) Sorte topaz je pridelal 150 kg.

c) Sorte zlati delišes je pridelal 100 kg več kot sorte jonagold.

84.

a) $(1, -18), (2, -9), (3, -6), (6, -3), (9, -2), (18, -1), (-1, 18), (-2, 9), (-3, 6), (-6, 3), (-9, 2), (-18, 1)$

b) Tak urejen par naravnih števil ne obstaja.

85.

a) 1, 4, 9, 16

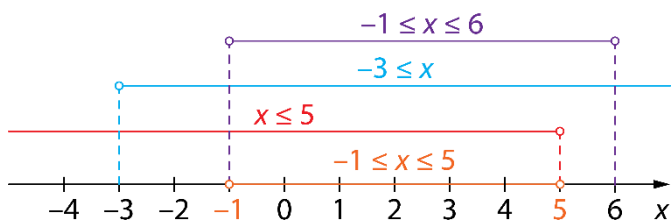
b) 25, 100, 400

c) n^2

86.

Izdelati so morali 1000 žog. Prvi dan so jih izdelali 300, drugi dan pa 500.

87.

 $-1 \leq x \leq 5$

88.

Večje je za 400 %.

89.

Izhlapelo je 47 % vode.

90.

Naročenih je bilo 120 sodov.

Preverjanje znanja

Ali veš?

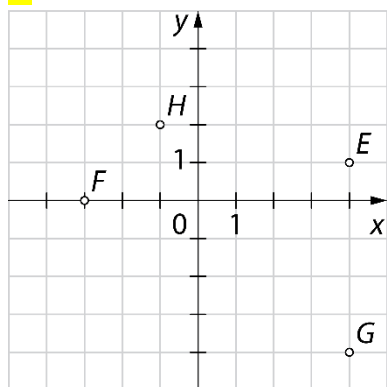
1. Pravokotni koordinatni sistem v ravnini sestavljata dve med seboj pravokotni premici (osi). Kjer se premici sekata, je koordinatno izhodišče $O(0, 0)$. Označimo ga z 0.
2. Abscisna os je vodoravna os, ordinatna os pa navpična os koordinatnega sistema.
3. Odvisna in neodvisna količina sta količini, ki sta v medsebojni odvisnosti. Velja, da sprememba neodvisne količine povzroči spremembo odvisne količine.
4. Dve medsebojno odvisni količini sta premo sorazmerni, če se prva količina poveča na dvakratno, trikratno ... vrednost in se tudi druga vrednost poveča na dvakratno, trikratno ... vrednost.
5. Dve medsebojno odvisni količini sta obratno sorazmerni, če se prva količina poveča na dvakratno, trikratno ... vrednost in se druga količina zmanjša na polovično, tretjinsko ... vrednost.

Preveri, ali znaš?

1.

a) $A(1, 3), B(-2, -4), C(4, -2), D(-4, 4)$

2.

3.

a) Najvišje je bila ob 17. uri.

b) Začela je na 600 m.

c) 400 m

4.

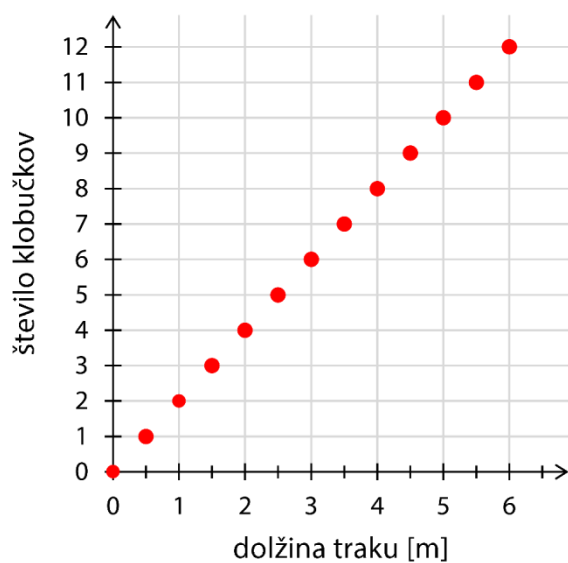
a) Plačali bodo 16 €.

b) $r = (3,5 \cdot k + 2) \text{ €}$

5.

- Kupiti mora 40 m traku.
- Obrobi lahko še 3 klobučke.
-

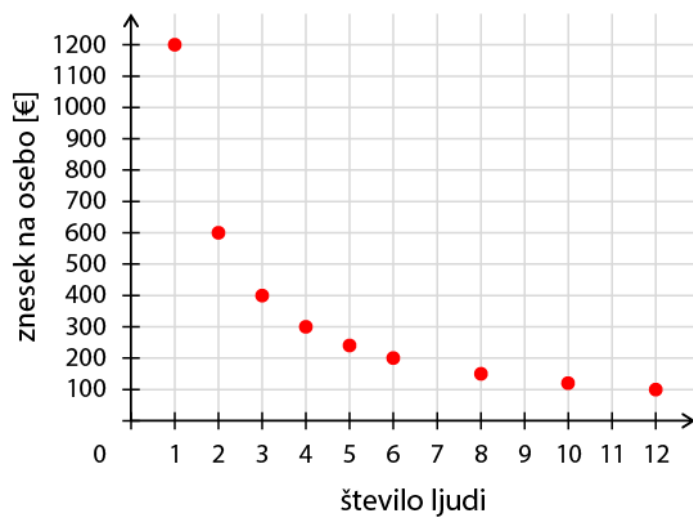
Odvisnost števila klobučkov od dolžine traku

6.

- Vsak plača 200 €.
- Količini sta obratno sorazmerni.
- Kočo je najelo 10 ljudi.
-

Odvisnost zneska na osebo od števila ljudi

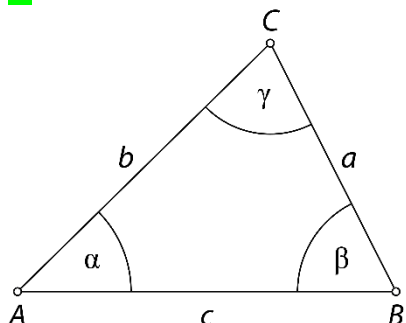

6. VEČKOTNIKI

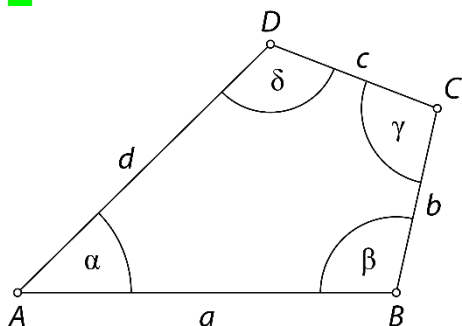
Večkotnik

Ponovimo

1.

2.

1.

A, Č, D

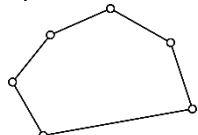
2.

- a) A, D
- b) C, Č, F, G
- c) B
- č) E
- d) Č, G
- e) C, F

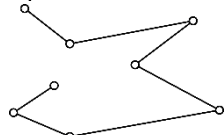
3.

Več možnih rešitev:

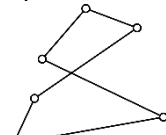
a)

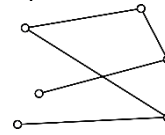
b)

c)

č)

4.

10, 10, 10, 2, 7, 7

5.

Na sliki je sedemkotnik, ki je pozitivno orientiran.

6.

a) 2

b) 2

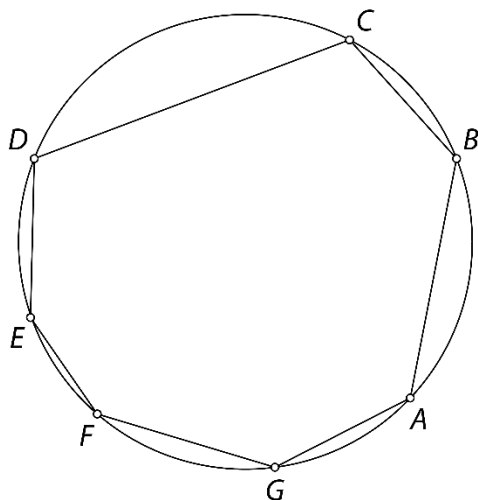
7.

a) 5

b) 15

8.

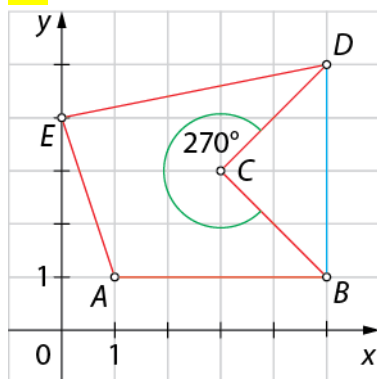
Več možnih rešitev: Primer rešitve:

9.

Na sliki ni lomljenka, saj vse daljice ležijo na isti premici.

10.

11.

Večkotnik je omejen z enostavno sklenjeno lomljenko. Na sliki je neenostavna sklenjena lomljenka.

Misija v neznano

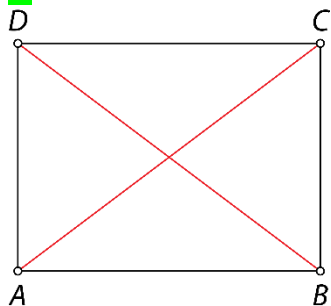
Večji od 180° je lahko največ en notranji kot. Če bi bila dva, bi bila vsota njunih velikosti večja od 360° , kar pa ni možno, saj je vsota velikosti notranjih kotov v štirikotniku 360° .

Diagonale večkotnika

Ponovimo

1.

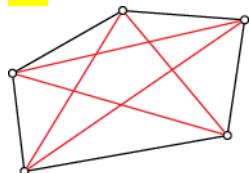
12.

a) 9

b) 3

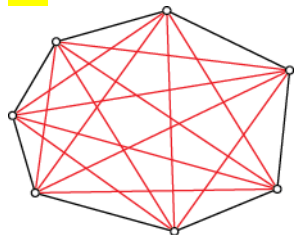
c) 5

13.

Vseh diagonal v petkotniku je 5.

14.

Vseh diagonal v danem večkotniku je 14.

15.

a) 6

b) 14

c) 19

č) 27

16.

a) 20

b) 44

c) 77

č) 90

17.

a) enajstkotniku

b) petnajstkotniku

18.

a) 35

b) 65

19.

132

20.

48

21.

a) 190

b) 380

22.

Natanko 27 diagonal ima devetkotnik.

23.

Natanko 65 diagonal ima trinajstkotnik.

24.

Osemkotnik ima 20 diagonal, devetkotnik ima 27 diagonal. Torej tak večkotnik ne obstaja.

25.

Petkotnik ima pet stranic in pet diagonal.

26.

V devetnajstkotniku.

Misija v neznano

Marija se je rokovala z dvema osebama.

Koti večkotnika

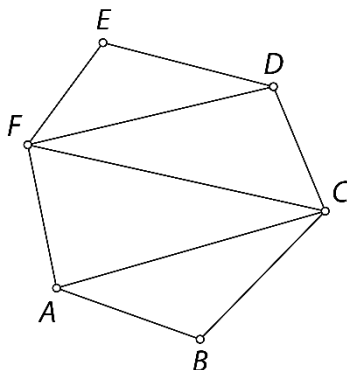
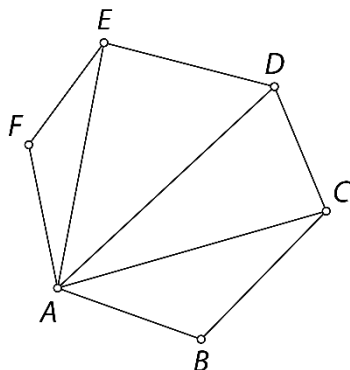
Ponovimo

1.

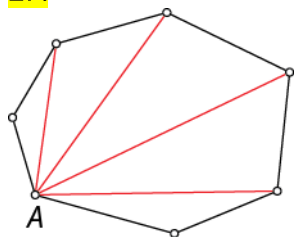
180°

2.

Več možnih rešitev. Primera rešitev:

27.

Vsota velikosti notranjih kotov je 900°.

Vsota velikosti zunanjih kotov je 360°.

28.

$$\delta = 120^\circ$$

$$\alpha_1 = 105^\circ$$

$$\beta_1 = 80^\circ$$

$$\gamma_1 = 115^\circ$$

$$\delta_1 = 60^\circ$$

29.

a) Vsota velikosti notranjih kotov je 1080°. Vsota velikosti zunanjih kotov je 360°.

b) Vsota velikosti notranjih kotov je 1440°. Vsota velikosti zunanjih kotov je 360°.

c) Vsota velikosti notranjih kotov je 1800°. Vsota velikosti zunanjih kotov je 360°.

č) Vsota velikosti notranjih kotov je 2340°. Vsota velikosti zunanjih kotov je 360°.

30.

a) 150°

b) Vsota velikosti zunanjih kotov je $105^\circ + 80^\circ + 95^\circ + 50^\circ + 30^\circ = 360^\circ$.

31.

81°

32.

119° 30'

33.

a) 144°

b) 36°

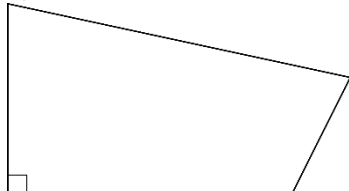
34.

Ne, saj je vsota velikosti danih kotov 500°, vsota velikosti notranjih kotov v petkotniku pa je 540°.

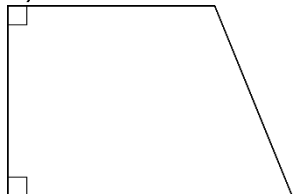
35.

Več možnih rešitev.

a)

b)

c) Tak štirikotnik ne obstaja.

č)

]

36.

To velja za enajstkotnik.

37.

Vsota velikosti notranjih kotov 1260° je v devetkotniku.

38.

Vsota velikosti notranjih kotov je 3240° v dvajsetkotniku.

39.

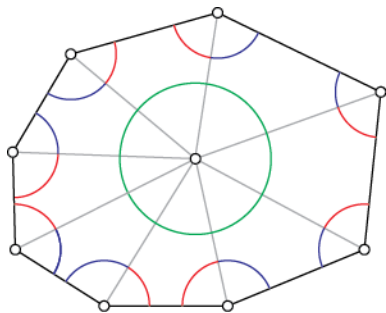
150°

40.

Ne, saj je velikost četrtega notranjega kota 180°.

41.

Z izbiro poljubne točke v notranjosti večkotnika smo narisali n trikotnikov. Vsak trikotnik ima vsoto velikosti notranjih kotov 180° . Vsota velikosti vseh notranjih kotov v trikotnikih je $180^\circ \cdot n$. Od te vsote odštejemo 360° ($360^\circ = 2 \cdot 180^\circ$), to je vsota velikosti kotov ob izbrani točki v večkotniku. Tako izračunamo vsoto velikosti notranjih kotov večkotnika ($180^\circ \cdot n - 360^\circ$).

42.

128°

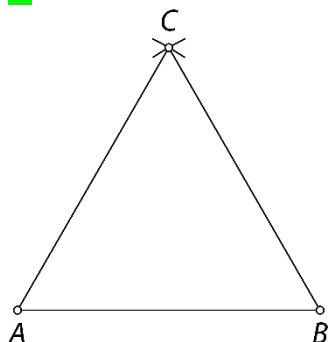
Misija v neznano

V trinajstkotniku.

Pravilni večkotniki

Ponovimo

1.

43.

B, C

44.

Vsota velikosti notranjih kotov je 720° .

Velikost notranjega kota je $\alpha = 120^\circ$.

Velikost zunanjega kota je $\alpha_1 = 60^\circ$.

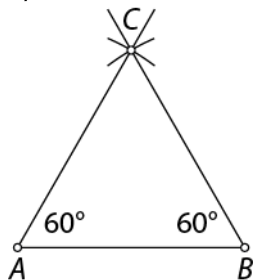
Velikost središčnega kota je $\varphi = 60^\circ$.

45.

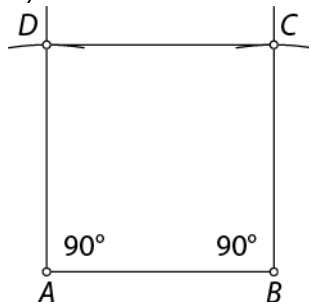
a) 135° b) 144° c) 150° č) 162°

46.

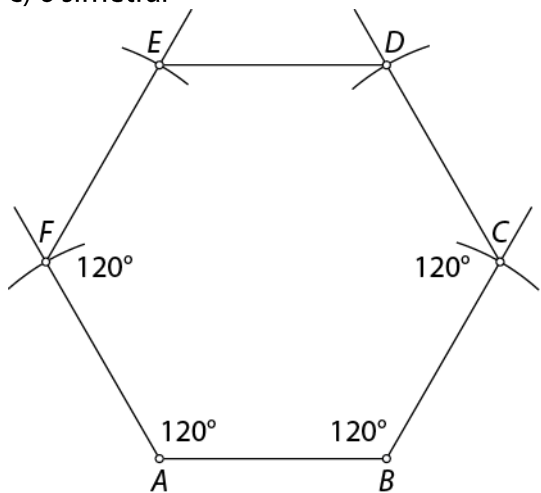
a) 3 simetrale

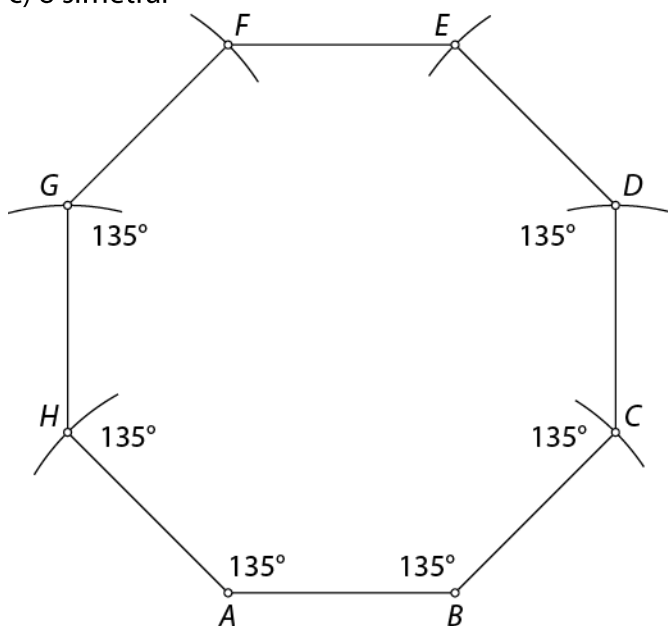
b) 4 simetrale

c) 6 simetral

č) 8 simetral

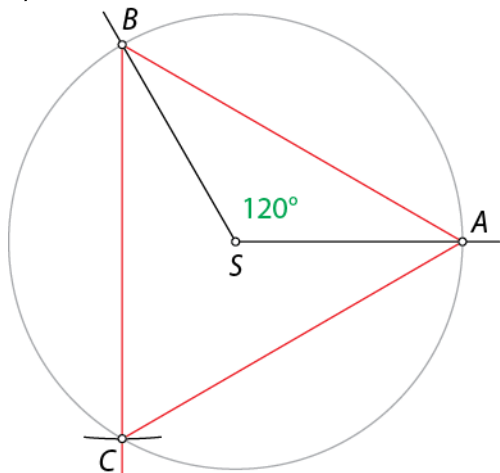

47.

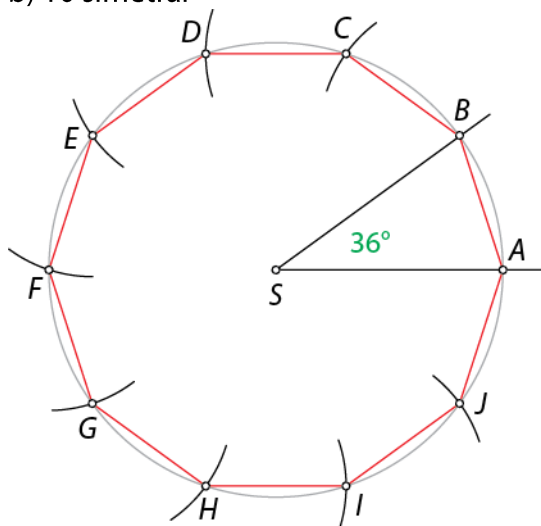
a) 90° b) 72° c) 45° č) 40° d) 36° e) $22^\circ 30'$

48.

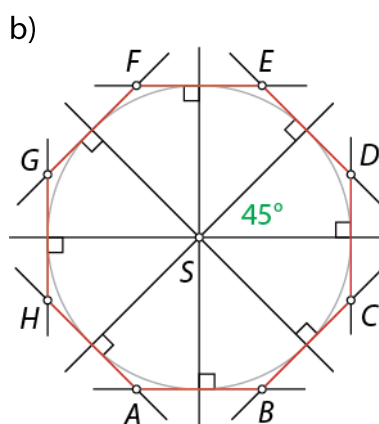
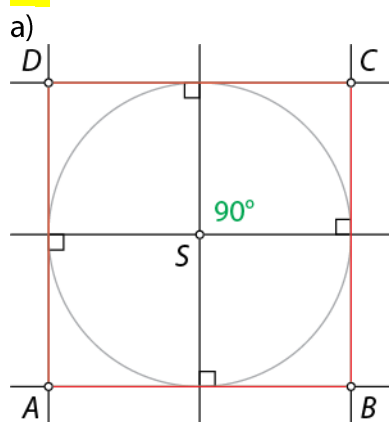
a) 3 simetrale

b) 10 simetral

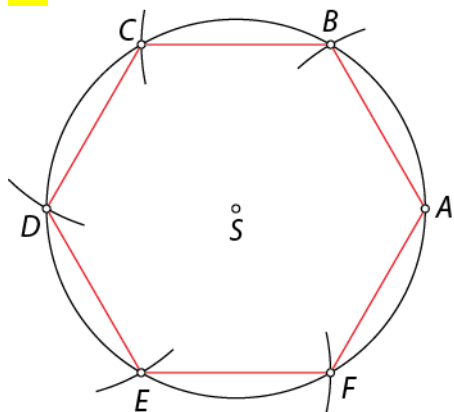
49.

50.

Romb ima skladne vse štiri stranice, vendar nima skladnih notranjih kotov. Zato ni pravilni večkotnik.

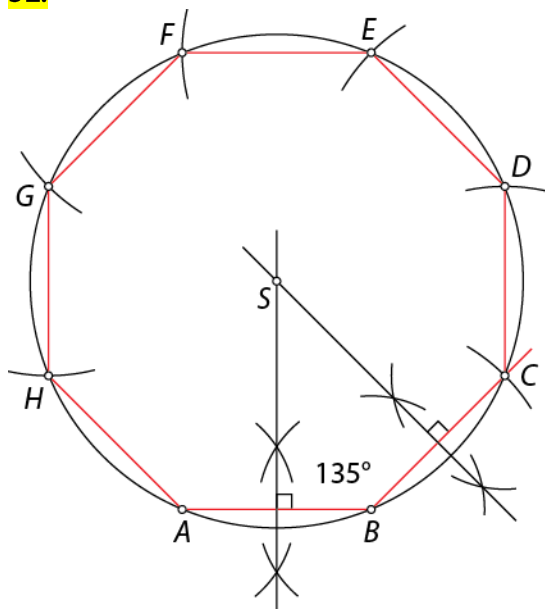
51.

Načrtani večkotnik imenujemo pravilni šestkotnik.

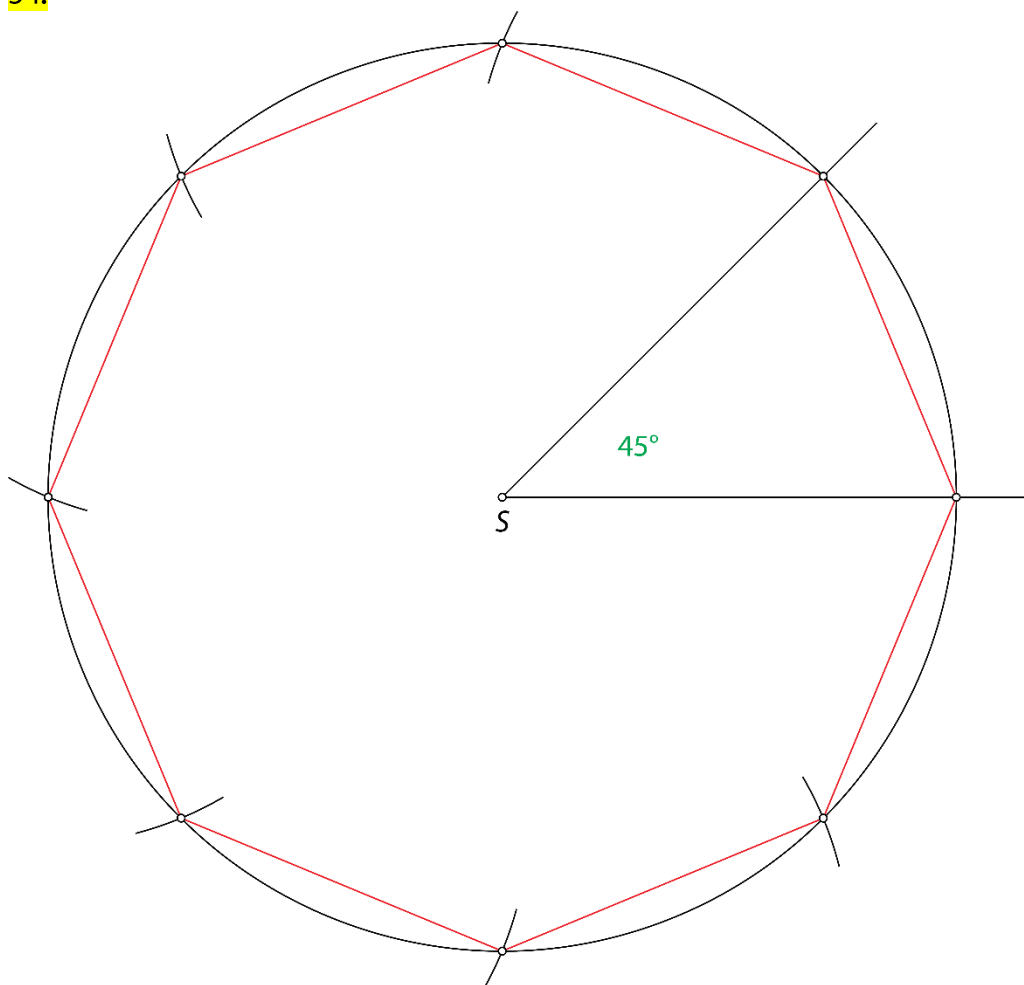
52.

53.

Ploščina očitane kvadrata je dvakrat večja od ploščine včrtane kvadrata.

54.

55.

Najprej načrtamo enakokraki trikotnik z osnovnico, ki meri 5 cm, in priležna kota z velikostjo 30° . Trikotniku nato očrtamo krožnico in načrtamo pravilni šestkotnik, kjer je dolžina kraka enakokrakega trikotnika enaka dolžini stranice pravega šestkotnika.

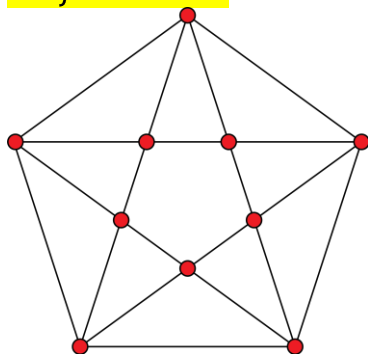
56.

54

57.

korak	trikotnik	število trikotnikov	ploščina trikotnika [e^2]
1.		1	1
2.		$3^1 = 3$	$\frac{1}{4}$
3.		$3^2 = 9$	$\left(\frac{1}{4}\right)^2 = \frac{1}{16}$
4.		$3^3 = 27$	$\left(\frac{1}{4}\right)^3 = \frac{1}{64}$
5.		$3^4 = 81$	$\left(\frac{1}{4}\right)^4 = \frac{1}{256}$
6.		$3^5 = 243$	$\left(\frac{1}{4}\right)^5 = \frac{1}{1024}$
10.		$3^9 = 19\,683$	$\left(\frac{1}{4}\right)^9$
n -ti		3^{n-1}	$\left(\frac{1}{4}\right)^{n-1}$

Misija v neznano

Obseg in ploščina večkotnika

Ponovimo

1.

$$o = 16 \text{ cm}, p = 15 \text{ cm}^2$$

2.

$$o = 18 \text{ cm}$$

58.

$$a = 3,5 \text{ cm}, b = 2,9 \text{ cm}, c = 2,4 \text{ cm}, d = 2,6 \text{ cm}$$

$$o = 11,4 \text{ cm}$$

Obseg štirikotnika je 11,4 cm.

59.

Obseg večkotnika je 17 cm. Ploščina večkotnika je 14 cm².

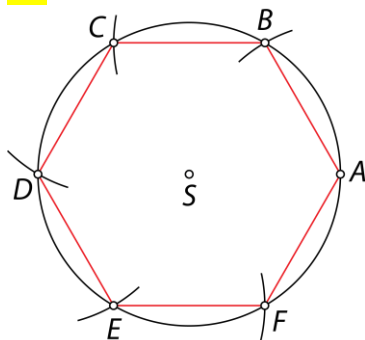
60.

$$25 \text{ cm}$$

61.

$$3,2 \text{ cm}$$

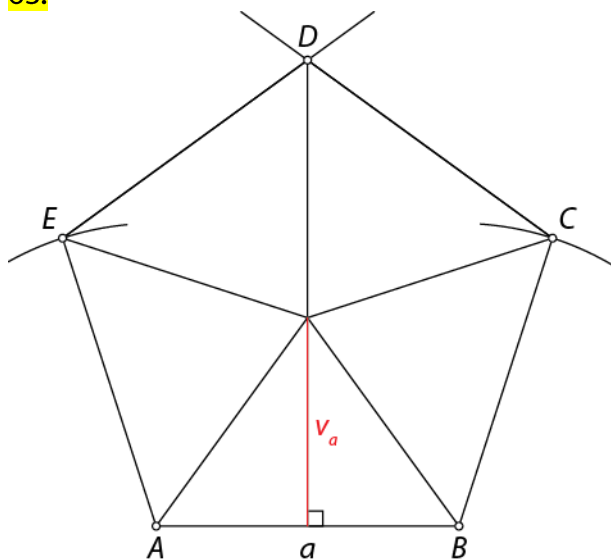
62.

$$a = 2 \text{ cm}, v_a = 1,7 \text{ cm}$$

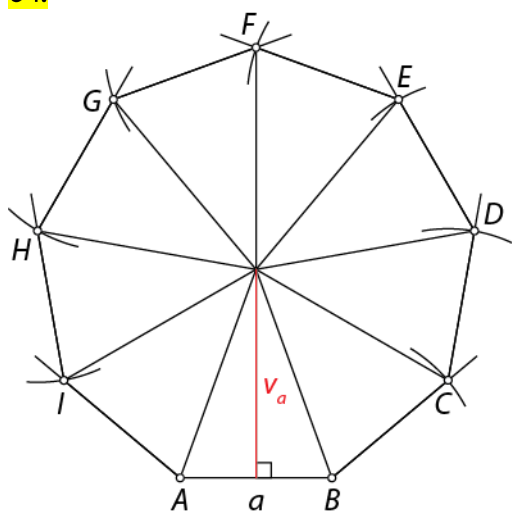
Obseg pravilnega šestkotnika je 12 cm. Ploščina pravilnega šestkotnika je 10,2 cm².

63.

$$v_a = 2,7 \text{ cm ali } v_a = 2,8 \text{ cm, } o = 20 \text{ cm, } p = 27 \text{ cm}^2 \text{ ali } p = 28 \text{ cm}^2$$

64.

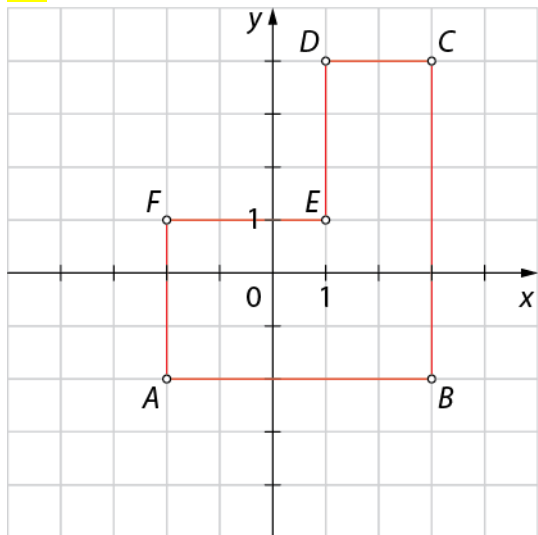

$$v_a = 2,7 \text{ cm ali } v_a = 2,8 \text{ cm, } o = 18 \text{ cm, } p = 24,3 \text{ cm}^2 \text{ ali } p = 25,2 \text{ cm}^2$$

65.

To je dvanajstkotnik.

66.

$$o = 22 e, p = 21 e^2$$

67.

$$31 e^2$$

68.

$$a) 38 \text{ cm}^2$$

$$b) 36 \text{ cm}^2$$

69.

$$p = 21 \text{ cm}^2$$

70.

$$21,62 \text{ m}^2$$

71.

$$a) 11 \text{ m}^2$$

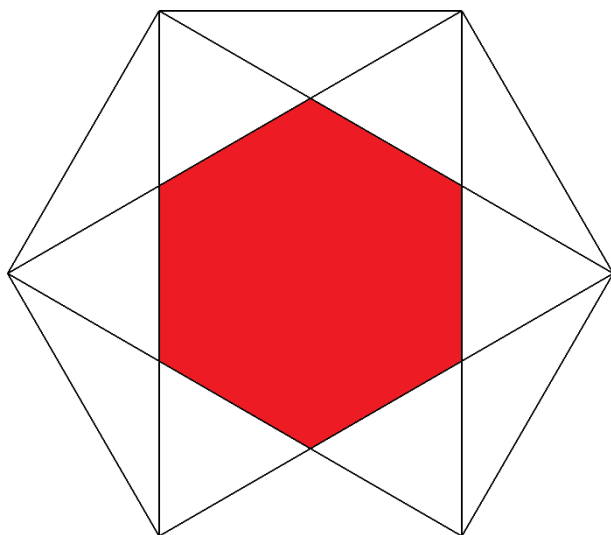
$$b) 1,089 \text{ m}^2$$

$$c) 12$$

$$\checkmark) 12 \cdot 20 \text{ €} + 11 \cdot 15 \text{ €} = 405 \text{ €}$$

Misija v neznanu

Razmerje med ploščinama manjšega in večjega pravilnega šestkotnika je 1 : 3.

Vaja dela mojstra

72.

število diagonal iz enega oglišča $\rightarrow n - 3$

število vseh diagonal $\rightarrow \frac{n \cdot (n - 3)}{2}$

vsota velikosti notranjih kotov $\rightarrow (n - 2) \cdot 180^\circ$

vsota velikosti zunanjih kotov $\rightarrow 360^\circ$

velikost notranjega kota $\rightarrow \frac{(n - 2) \cdot 180^\circ}{n}$

velikost zunanjega kota $\rightarrow \frac{360^\circ}{n}$

velikost središčnega kota $\rightarrow \frac{360^\circ}{n}$

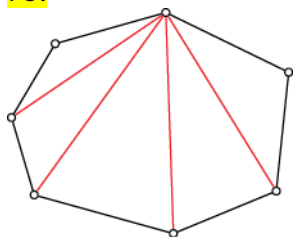
73.

Vseh diagonal v danem večkotniku je 9.

74.

$\delta_1 = 78^\circ$

75.

Vsota velikosti notranjih kotov je 900° .

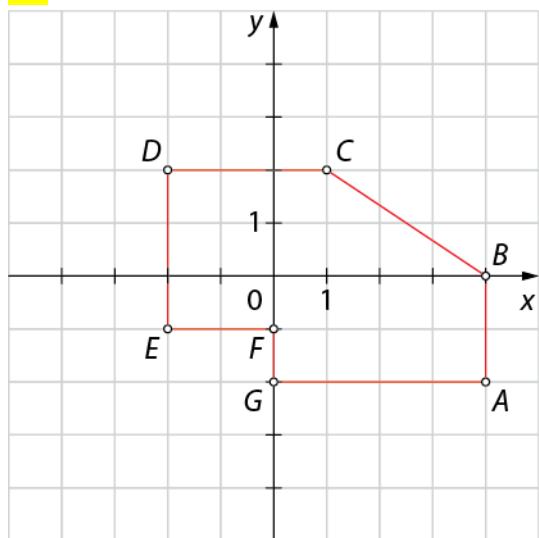
76.

Velikost notranjega kota je 120° in velikost zunanjega kota je 60° .

77.

Velikost zunanjega kota 20° je v pravilnem osemnajstkotniku.

78.

$$p = 19 e^2$$

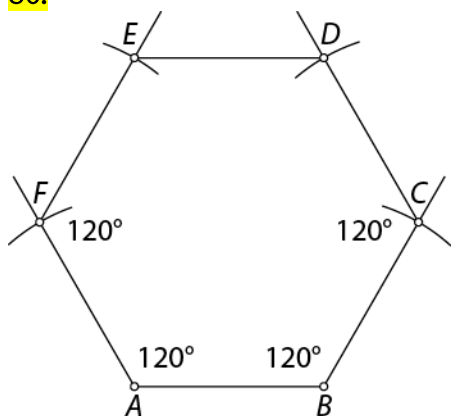
79.

a) 1260° b) 140° c) 40° č) 40°

e) 6

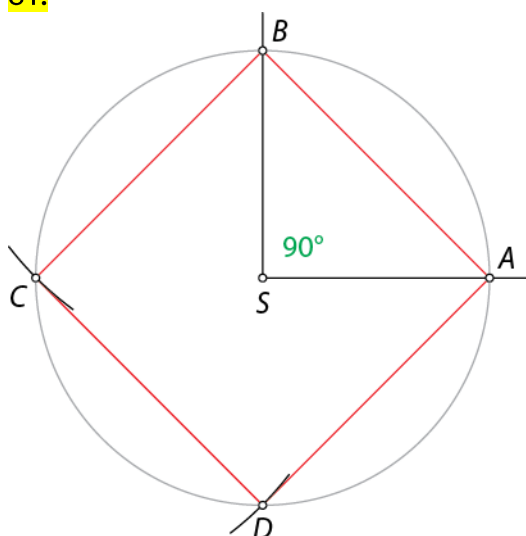
č) 27

80.

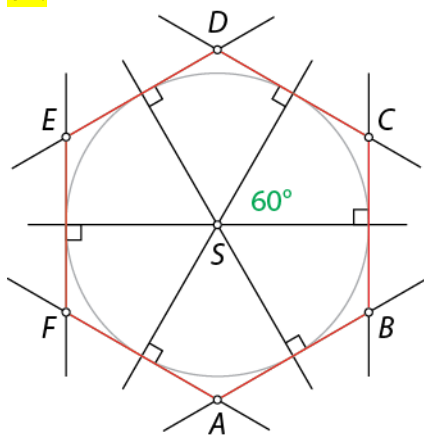

$$o = 15 \text{ cm}, p = 16,5 \text{ cm}^2$$

81.

82.

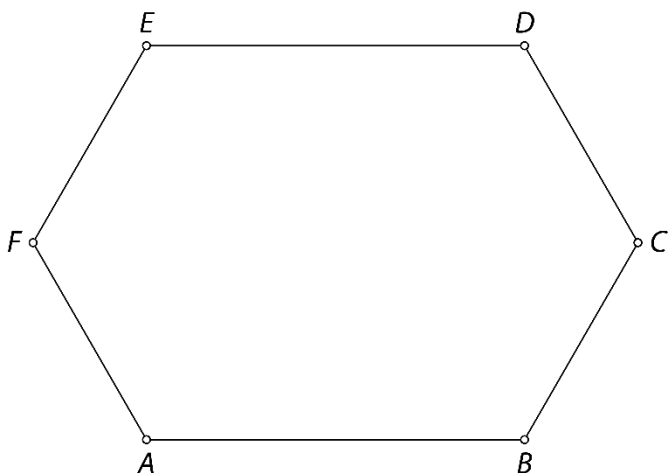

83.

$$p = 90 \text{ dm}^2$$

84.

Več možnih rešitev. Primer rešitve:

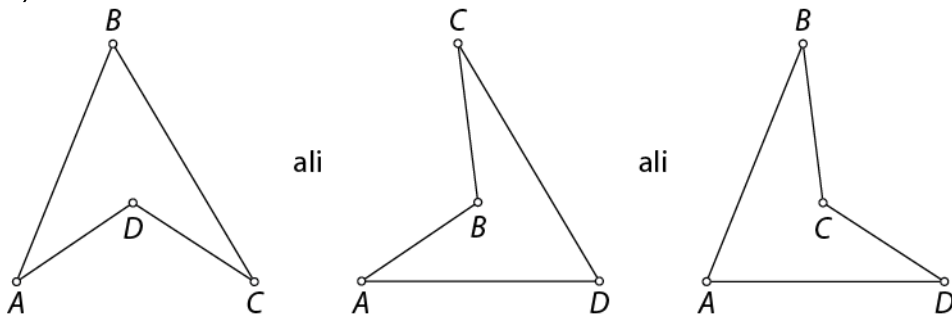
85.

$$72^\circ, 72^\circ, 36^\circ$$

86.

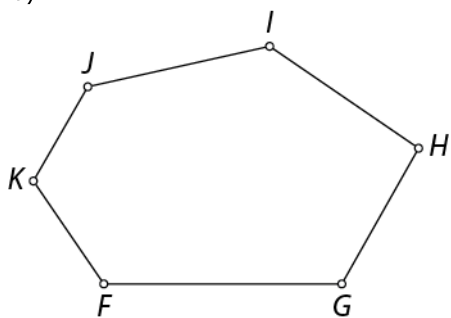
Več možnih rešitev. Primer rešitev:

a)

b)

87.

72°, 72°, 36°]

88.

a) A

b) 16 cm

c) 540°

č) 5

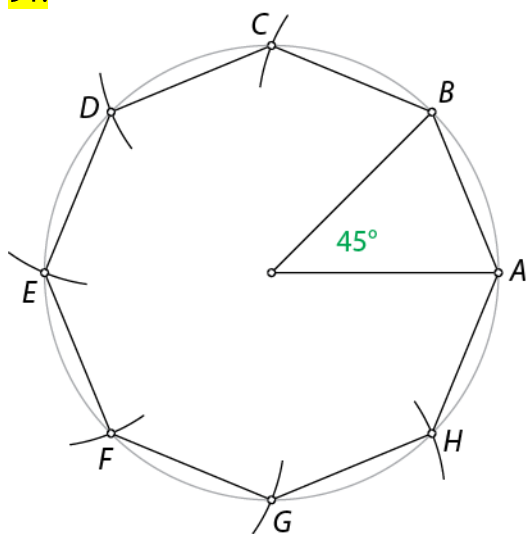
89.

Vsota velikosti notranjih kotov je 1080° in vsota velikosti zunanjih kotov je 360°.

90.

Vsota velikosti notranjih kotov je 1620° v enajstkotniku.

91.

92.

a) Možno je narisati tako daljico, zato je lik udrt (konkaven).

b) Ni mogoče narisati take daljice, zato je lik izbočen (konveksen).

93.

a) 36°

b) 18°

c) 36°

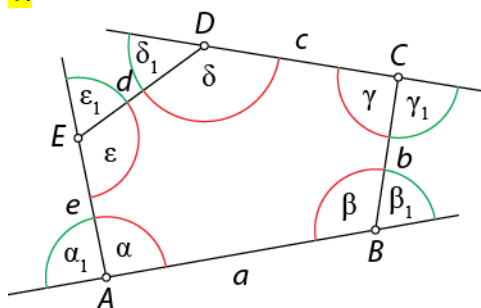
Preveri svoje znanje

Ali veš?

1. Lomljenka je črta, ki je sestavljena iz več zaporedno povezanih daljic. Sosednji daljici ne ležita na isti premici.
2. Večkotnik je del ravnine, ki je omejen z enostavno sklenjeno lomljenko.
3. Diagonala je daljica, ki povezuje dve nesosednji oglišči večkotnika.
4. Vsoto velikosti notranjih kotov v večkotniku določimo tako, da večkotnik z diagonalami iz enega oglišča razdelimo na trikotnike.
5. Vsota velikosti zunanjih kotov v večkotniku je 360° .
6. Večkotnik, ki ima vse stranice enako dolge in vse notranje kote enako velike, imenujemo pravilni večkotnik.

Preveri, ali znaš

1.

2.

- a) 5   b) 9   c) 35   č) 77

3.

- a) 108° b) 120° c) 140° č) 150°

4.

$$\delta = 120^\circ$$

5.

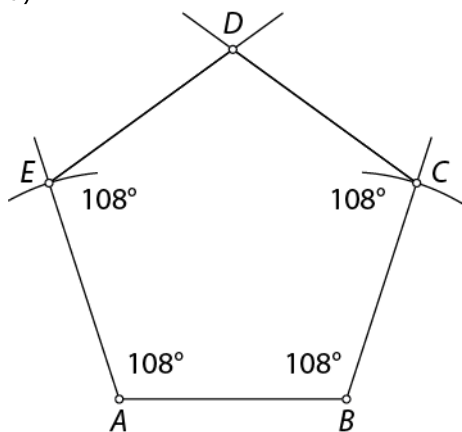
- a) Vsota velikosti notranjih kotov je 900° .
b) Vsota velikosti zunanjih kotov je 360° .

6.

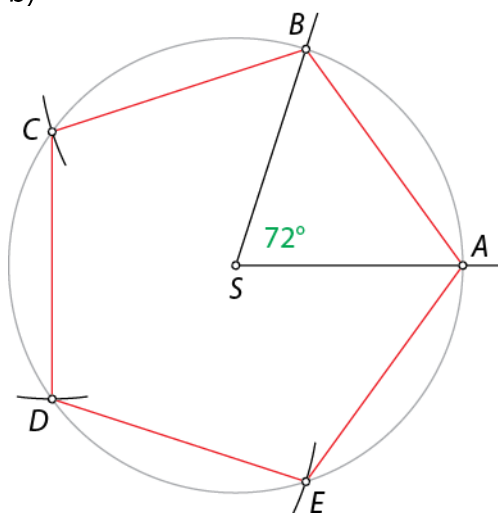
- a) 135° b) 45° c) 45°

7.

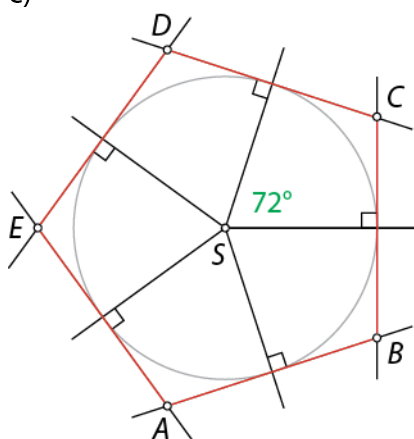
a)

b)

c)

8.

$$o = 18,4 \text{ cm}, p = 16 \text{ cm}^2$$

Program dinamične geometrije

1.

- a) Obseg kroga je večji za 0,08 e.
- b) Ploščina kroga je večja za $0,46 e^2$.

2.

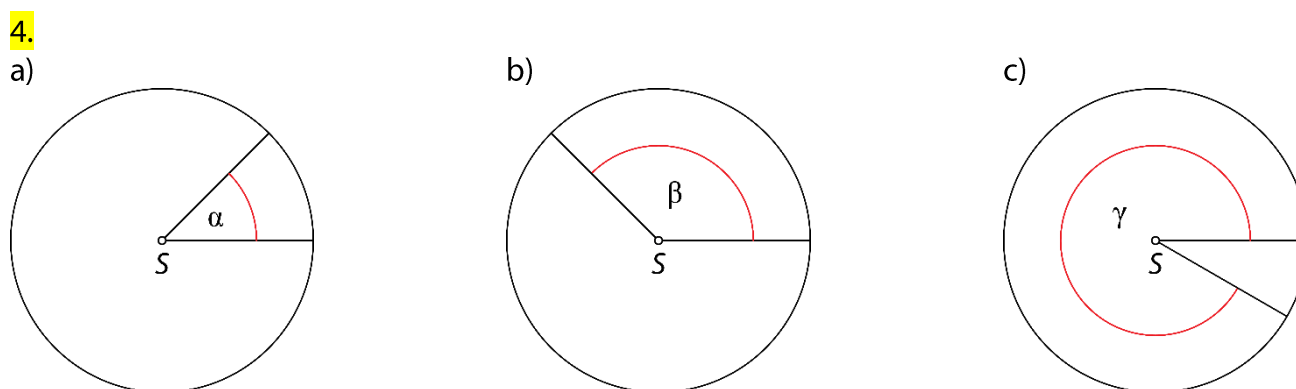
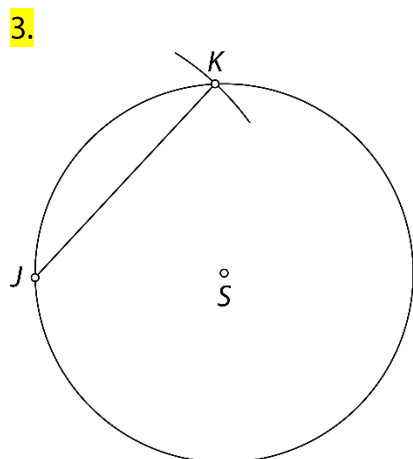
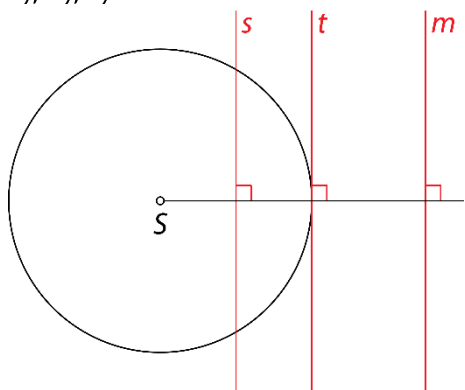
- a) Obsega se razlikujeta za 1,49 e.
- b) Ploščini se razlikujeta za $7,07 e^2$.

7. KROG

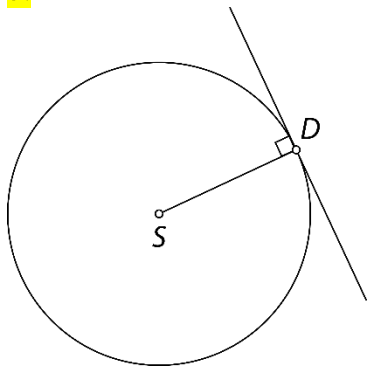
Krog in njegovi deli – ponovitev

1. a) krog   b) tolikšna   c) tetiva   č) premer   d) središčni kot

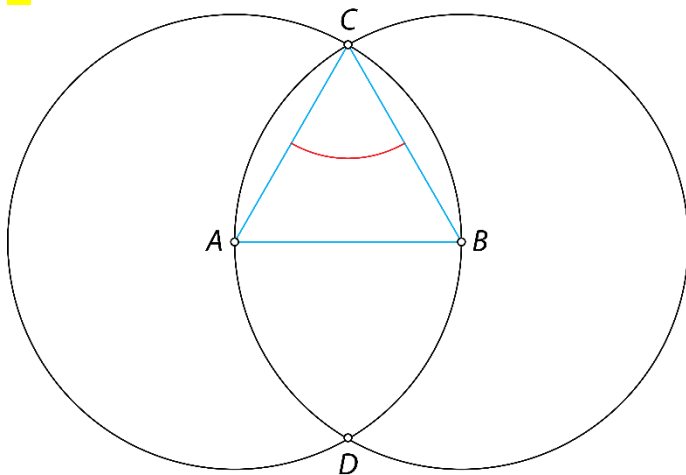
2. a), b), c)

5.

6.

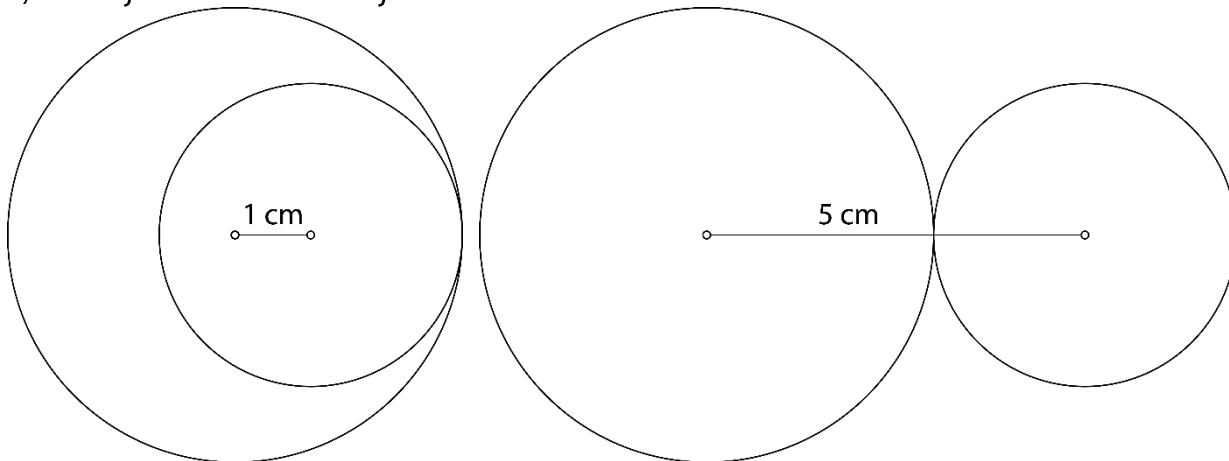
Velikost $\sphericalangle ACB$ je 60° in obseg trikotnika ABC je 9 cm.

7.

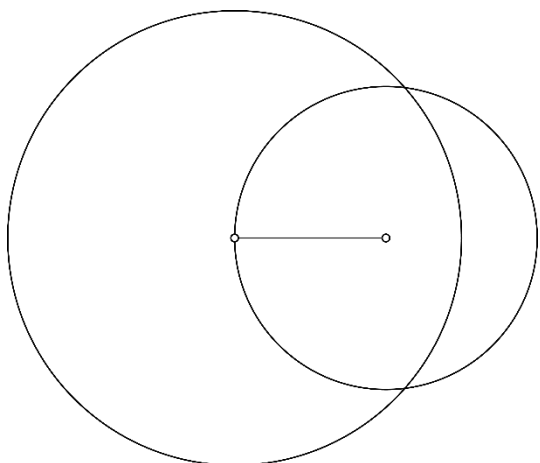
a) 60° ali 300° b) 45° ali 315° c) 75° ali 285°

Misija v neznano

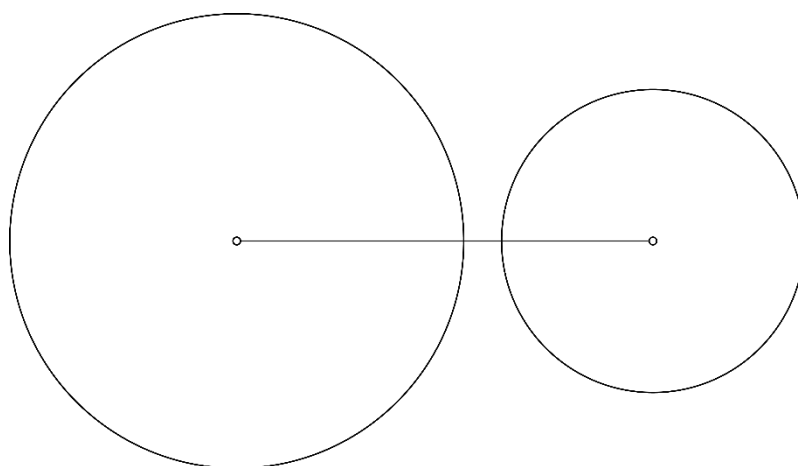
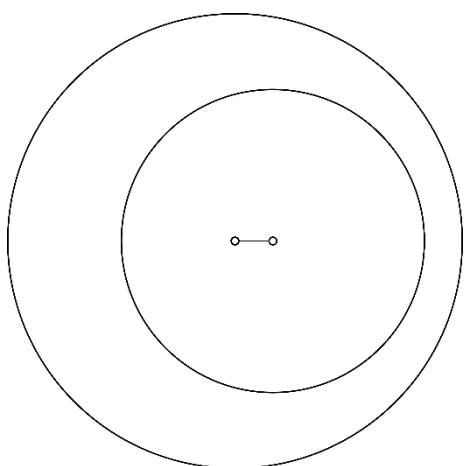
a) Razdalja med središčema je 1 cm ali 5 cm.

b) Razdalja med središčema je med 1 cm in 5 cm.

c) Razdalja med središčema je manjša od 1 cm ali večja od 5 cm.

Obseg kroga

Ponovimo

1.

Dolžina krožnice je med 6 cm (obseg pravilnega šestkotnika) in 8 cm (obseg kvadrata).

8. a) N   b) P   c) P   č) N

9. a) 7   b) 21   c) 7   č) 22

10. a) ocena: 30 m, natančen izračun: 10π m
b) ocena: 7,5 cm, natančen izračun: $2,5\pi$ cm
c) ocena: 18 cm, natančen izračun: 6π cm
č) ocena: 48 dm, natančen izračun: 16π dm

11. a) 15,7 cm   b) 28,26 dm   c) 94,2 m   č) 69,08 cm

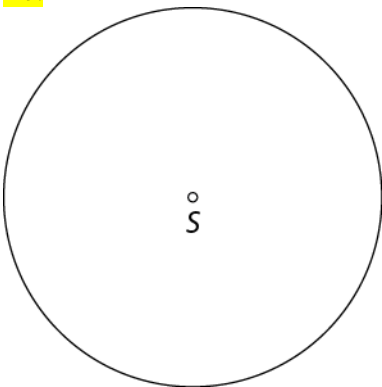
12. a) 88 dm   b) 110 cm   c) 22 m   č) 66 cm

13. a) 81,64 cm   b) 484 dm   c) 62,8 cm   č) 88 m

14. 28,26 m

15. A

16.

$r = 2,5$ cm

17. a) 942 m   b) 2000-krat

18.

62,8 cm

19.

3,925 m

20.

Č

21.

500-krat

22.

Da, saj je dolžina premera kovanca približno 2,3 cm.

23.

3,5 m

24.

Da, obroč bi bil 14 m nad Zemljo.

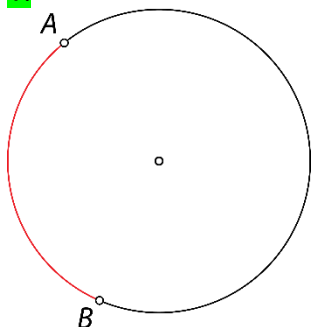
Misija v neznano

2233

Dolžina krožnega loka

Ponovimo

1.

Označeni del krožnice, ki je omejen z dvema točkama, imenujemo krožni lok.

2.

- a) $\frac{1}{2}$ b) $\frac{1}{4}$ c) $\frac{1}{8}$ č) $\frac{1}{3}$ d) $\frac{1}{6}$ e) $\frac{1}{12}$

25.

- a) 2π cm
b) 2π cm
c)

- enaki
- trikratnik
- tretjina

26.

- a) 30 cm   č) 100 cm
b) 20 cm   d) 12 cm
c) 50 cm   e) 24 cm

27.

56 dm

28.

- a) 4π cm   b) 12π dm

29.

- a) 11π cm   b) 90°

30.

111 km

31.

 $o = 42\pi$ cm, $r = 21$ cm

32.

 $o = 36\pi$ dm, $2r = 36$ dm

33.

18,8 cm

34.

240°

35.

 $l \doteq 4,6 \text{ cm}$

Misija v neznano

40 000 km

Računanje obsega sestavljenih likov

Ponovimo

1.

$$o = 20,56 \text{ cm}$$

36.

$$12,85 \text{ cm}$$

37.

$$64 \text{ dm}$$

38.

$$\text{a) } 28,56 \text{ dm}$$

$$\text{b) } 24,56 \text{ cm}$$

39.

$$44 \text{ cm}$$

40.

$$\text{a) } 12\pi \text{ m} \doteq 37,68 \text{ m}$$

$$\text{b) } \left(\frac{21\pi}{2} + 7 \right) \text{ cm} \doteq 40 \text{ cm}$$

$$\text{c) } (21\pi + 42) \text{ dm} \doteq 108 \text{ dm}$$

$$\text{č) } 1,5\pi a + a = a(1,5\pi + 1)$$

41.

$$166,24 \text{ m}$$

Misija v neznano

$$\text{a) } 104^\circ 37' 30'' = 104,625^\circ, l = 16,718145\dots \text{ m} \doteq 16,72 \text{ m}$$

$$\text{b) } 4512 \text{ g}$$

Ploščina kroga

Ponovimo

1.

Ploščina kroga je med $2,7 \text{ cm}^2$ (ploščina pravičnega šestkotnika) in 4 cm^2 (ploščina kvadrata).

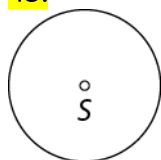
42.

a) 10

b) 100

c) 314

43.

a) $\pi \text{ cm}^2$ b) $3,14 \text{ cm}^2$

44.

a) $28,26 \text{ cm}^2$ b) $78,5 \text{ dm}^2$

45.

a) 616 dm^2 b) 1386 cm^2

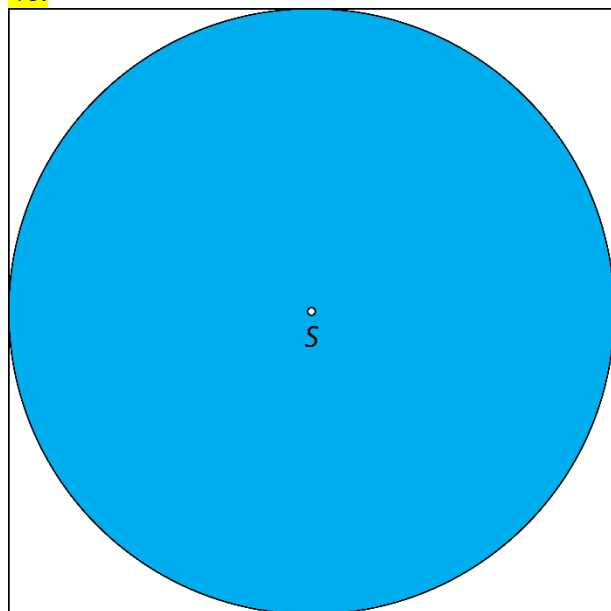
46.

a) $254,34 \text{ cm}^2$ b) 154 dm^2

47.

6 cm

48.

$$p = 16\pi \text{ cm}^2 \doteq 50,24 \text{ cm}^2$$

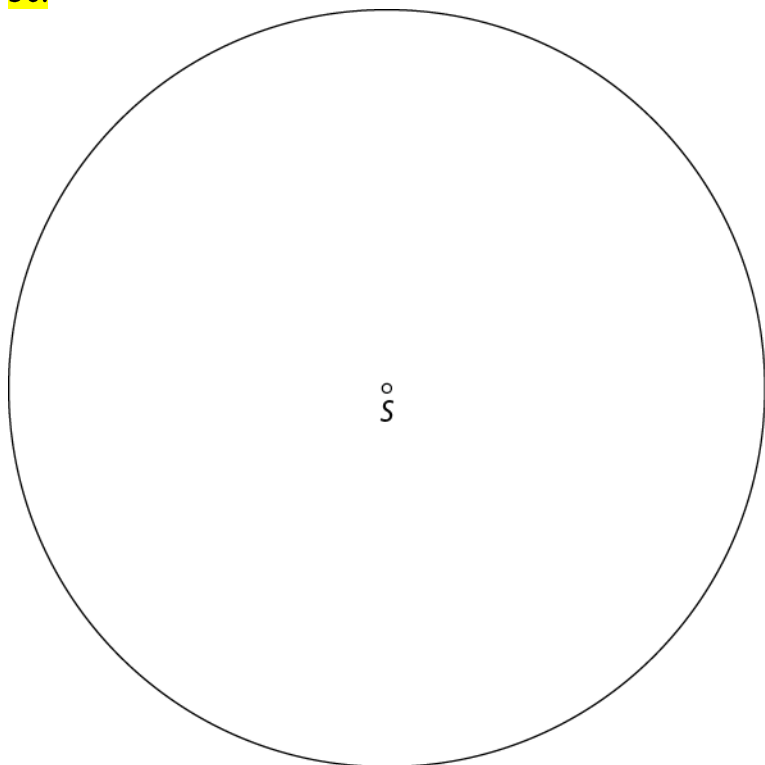
49.

a) $p_1 = 4\pi \text{ cm}^2, p_2 = 16\pi \text{ cm}^2$

b) dvakrat

c) štirikrat

50.

$$r = 5 \text{ cm}, o \doteq 31,4 \text{ cm}$$

51.

$$42 \text{ cm}^2 \text{ ali } 42,14 \text{ cm}^2$$

52.

$$\begin{aligned} \text{a)} \\ r &= 9 \text{ cm} \\ o &= 18\pi \text{ cm} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{b)} \\ 2r &= 24 \text{ dm} \\ o &= 24\pi \text{ dm} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{c)} \\ r &= 13 \text{ m} \\ o &= 26\pi \text{ m} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{č)} \\ 2r &= 30 \text{ cm} \\ o &= 30\pi \text{ cm} \end{aligned}$$

53.

$$\text{a) } 4 \text{ cm}$$

$$\text{b) } 8\pi \text{ cm} \doteq 25,12 \text{ cm}$$

54.

$$6 \text{ m}$$

55.

$$44 \text{ m}$$

56.

$$12,56 \text{ kg}$$

57.

$$1516,62 \text{ cm}^2$$

58.

$$p = 96 \text{ cm}^2$$

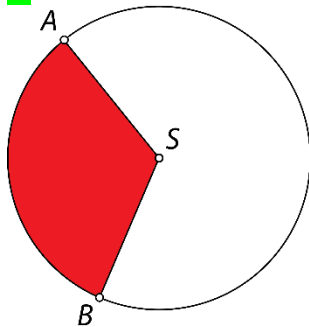
Misija v neznano.

$$p = 350y^2 \text{ cm}^2$$

Ploščina krožnega izseka

Ponovimo

1.

Označeni del kroga imenujemo krožni izsek.

59.

- a) 2 cm b) $4\pi \text{ cm}^2$ c) 270° č) $3\pi \text{ cm}^2$ d) $9,42 \text{ cm}^2$

60.

- a) $3\pi \text{ cm}^2$ b) $27\pi \text{ dm}^2$

61.

- a) 15 cm^2 č) 50 cm^2
 b) 10 cm^2 d) 6 cm^2
 c) 25 cm^2 e) 12 cm^2

62.

- a) $6\pi \text{ cm}^2 \doteq 18,84 \text{ cm}^2$
 b) $12\pi \text{ cm}^2 \doteq 37,68 \text{ cm}^2$
 c)
  - različni
  - polovici
  - polovica
  - premo

63.

48 cm^2

64.

- a) $24,5\pi \text{ cm}^2 \doteq 77 \text{ cm}^2$ b) 72°

65.

$10\pi \text{ cm}^2 \doteq 31,4 \text{ cm}^2$

66.

60 cm

67.

$12\pi \text{ dm} \doteq 37,68 \text{ dm}$

68.

$$p = 16\pi \text{ cm}^2 \doteq 50,24 \text{ cm}^2, 2r = 8 \text{ cm}$$

69.

Večjo ploščino ima krog.

70.

$$47,45 \text{ cm}^2$$

71.

a) 8 cm

b) $\sphericalangle ASB = 270^\circ$, $\sphericalangle BSA = 90^\circ$

c) $12\pi \text{ cm}^2 \doteq 37,68 \text{ cm}^2$

č) $6\pi \text{ cm} \doteq 18,84 \text{ cm}$

Misija v neznano

$$2,31 \text{ m}^2$$

Računanje ploščine sestavljenih likov

Ponovimo

1.

$$p = 38,13 \text{ dm}^2$$

72.

$$7,14 \text{ cm}^2$$

73.

$$147 \text{ cm}^2$$

74.

a) $38,88 \text{ dm}^2$

b) $21,5 \text{ cm}^2$

75.

$$84 \text{ cm}^2$$

76.

$$74,52 \text{ m}^2$$

77.

a) 231 cm^2

b) $87,92 \text{ dm}^2$

78.

$$91,06 \text{ m}^2$$

79.

$$p \doteq 2,28 \text{ cm}^2$$

80.

$$1744,96 \text{ m}^2$$

81.

$$135,5 \text{ cm}^2$$

Misija v neznano

$$21 \text{ dm}^2$$

Vaja dela mojstra

82. a) krožnica   b) krog   c) obseg   č) premo

83.
B

84.
C

85. a) Večji obseg ima odtis kvadratne oblike.   b) Večjo ploščino ima odtis okrogle oblike.

86. a) $25\pi \text{ cm}^2 \doteq 78,5 \text{ cm}^2$ b) $16\pi \text{ dm}^2 \doteq 50,24 \text{ dm}^2$

87.
31,4 m

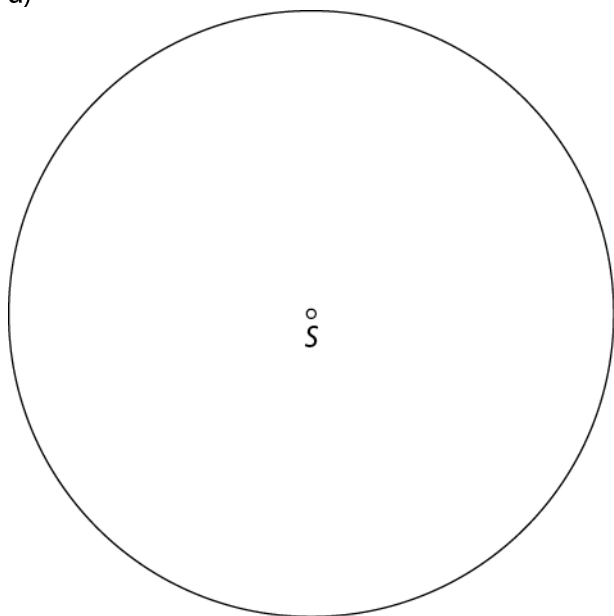
88. a) $8\pi \text{ cm} \doteq 25,12 \text{ cm}$ b) $2\pi \text{ dm} \doteq 6,28 \text{ dm}$

89. a) 10 cm   b) 0,6 dm   c) 0,4 m

90. a) 30 cm^2 b) $0,3 \text{ dm}^2$ c) 3 m^2

91. a) $l = 3\pi \text{ cm}, p_i = 9\pi \text{ cm}^2$ b) $l = 4\pi \text{ cm}, p_i = 8\pi \text{ cm}^2$ c) $l = \frac{\pi}{3} \text{ dm}, p_i = \frac{\pi}{6} \text{ dm}^2$

92. a)   b) $16\pi \text{ cm}^2 \doteq 50,24 \text{ cm}^2$
c) $4\pi \text{ cm}^2 \doteq 12,56 \text{ cm}^2$

93.

$$o \doteq 83,4 \text{ cm}, p \doteq 417 \text{ cm}^2$$

94.

a) A

b) 60

95.

$$o \doteq 32,56 \text{ dm}, p \doteq 12,44 \text{ dm}^2$$

96.

$$2r = 34 \text{ cm}$$

97.

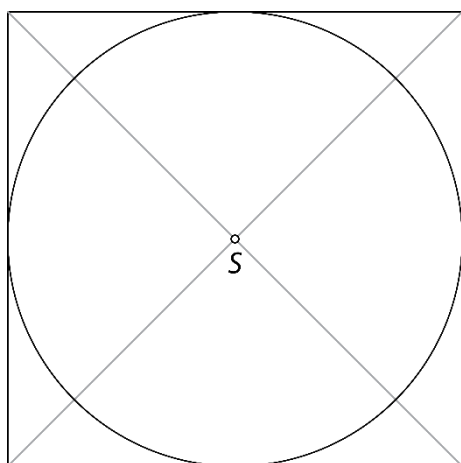
18 km

98.

$$9,42 \text{ dm}^3$$

99.

a) S presečiščem diagonal ali simetral stranic kvadrata.

b) 28,26 cm²

c) C

100.

31,4 m

101.

Površina rdeče obarvanega dela tarče je približno 109 dm².Površina modro obarvanega dela tarče je približno 583 dm².

Preveri svoje znanje

Ali veš?

1. Krožnica je množica točk v ravnini, ki so enako oddaljene od izbrane točke v ravnini (središča krožnice). Krog je del ravnine, ki ga omejuje krožnica.
2. Obseg kroga je enak dolžini krožnice, ki omejuje krog.
3. Krožni lok je del krožnice med točkama na krožnici.
4. Ploščina kroga je velikost ploskve, ki je omejena s krožnico.
5. Krožni izsek je del kroga, ki je omejen s polmeroma kroga in krožnim lokom.

Preveri, ali znaš

1.

$$o \doteq 44 \text{ cm}, p \doteq 154 \text{ cm}^2$$

2.

$$o \doteq 31,4 \text{ dm}, p \doteq 78,5 \text{ dm}^2$$

3.

$$l = 6\pi \text{ dm}, p_i = 27\pi \text{ dm}^2$$

4.

$$o \doteq 46,28 \text{ cm}, p \doteq 108,56 \text{ cm}^2$$

5.

B

6.

a) $28,26 \text{ m}^2$

b) 6

c) $18,84 \text{ m}$

7.

$11,1279 \text{ m}^2$ ali $11,13 \text{ m}^2$

8.

$25,12 \text{ km}$

Program dinamične geometrije

1.

Dolžina polmera in obseg kroga sta premo sorazmerni količini. Ploščina se spreminja s kvadratom dolžine polmera.

2.

a) Obseg pravičnega osemnajstkotnika (36) je manjši od obsega očrtanega kroga (36,18) in večji od obsega včrtanega kroga (35,63).

b) Ploščina pravičnega osemnajstkotnika (102,08) je manjša od ploščine očrtanega kroga (104,19) in večja od ploščine včrtanega kroga (101,04).

8. PITAGOROV IZREK

Pravokotni trikotnik – ponovitev

1.

a) BC
b) 7,5

c) AB, AC
č) 6; 4,5

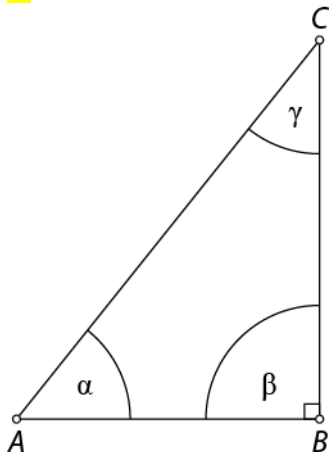
d) $90^\circ, 37^\circ, 53^\circ$
e) 18

f) 13,5

2.

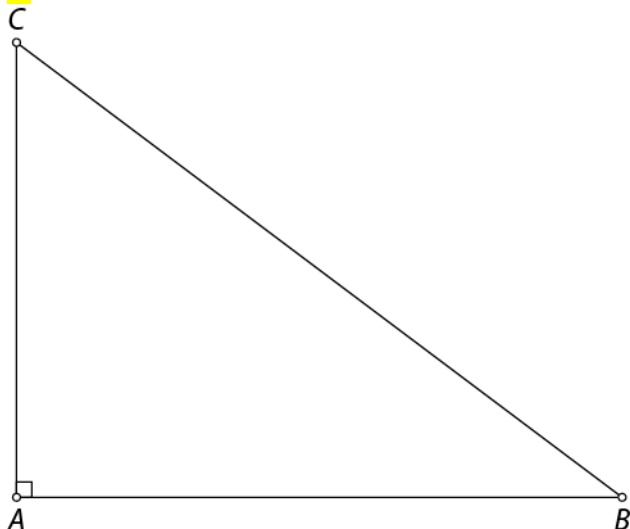
a) $\gamma = 72^\circ$ b) $\beta = 30^\circ 50'$

3.

Glede na velikost notranjih kotov je trikotnik ABC pravokoten.

4.

Dolžina hipotenuze je 10 cm.
Obseg je 24 cm.
Ploščina je 24 cm^2 .

5.

Hipotenuza je vedno najdaljša stranica v pravokotnem trikotniku.

6.

Velikost notranjih kotov z vrhom v ogliščih A in B je 45° .

7.

Da, obstaja.

8.

Ne obstaja, saj vsi notranji koti enakostraničnega trikotnika merijo 60° .

9.

a)	b)	c)
$a < c$	$b < c$	$a + b > c$
$a^2 < c^2$	$b^2 < c^2$	$a^2 + b^2 = c^2$

č) Ne, saj v trikotniku velja trikotniška neenakost (vsota dolžin dveh stranic je vedno večja od dolžine tretje stranice).

10.

$36^\circ, 54^\circ$ in 90°

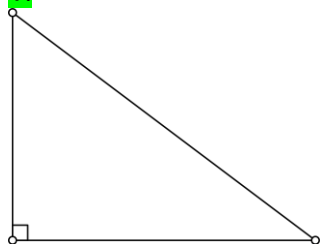
Misija v neznano

35°

Pitagorov izrek v pravokotnem trikotniku

Ponovimo

1.

Hipotenuza je dolga 5 cm.

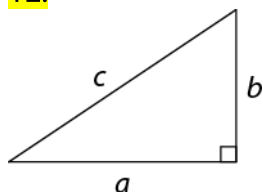
11.

a) $m^2 + b^2 = v^2$

b) $a^2 = d^2 - b^2$

c) $d^2 = a^2 + a^2$

12.

13.

a) 25

b) 13

c) 5

č) 12

14.

$k_1 = 6 \text{ dm}, o = 24 \text{ dm}, p = 24 \text{ dm}^2$

15.

a) $c^2 = e^2 + f^2, e^2 = c^2 - f^2, f^2 = c^2 - e^2$

b) $p^2 = g^2 + i^2, g^2 = p^2 - i^2, i^2 = p^2 - g^2$

16.

Pri vseh primerih dana števila predstavljajo pitagorejsko trojico.

17.

a) 20 cm, 48 cm, 96 cm²

b) 2,5 m; 5,6 m; 0,84 m²

18.

a) 13 cm

b) 3 dm

c) 16 cm = 1,6 dm

č) 3 cm

19.

a) 2 m, 7 m, 2,1 m²

b) 8 dm, 24 dm, 24 dm²

20.

k_1			
k_2		30 dm	
h	13 cm		5 m

21.

Ker je kvadrat najdaljše stranice enak vsoti kvadratov krajših stranic, velja Pitagorov izrek. Trikotnik z dolžinami stranic 30 cm, 40 cm in 50 cm je pravokotni trikotnik.

22.

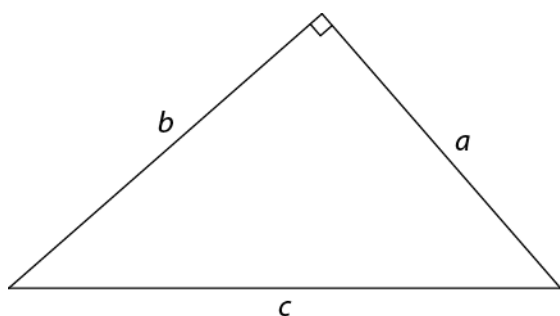
Ker kvadrat najdaljše stranice ni enak vsoti kvadratov krajših stranic, ne velja Pitagorov izrek. Trikotnik z dolžinami stranic 6 cm, 7 cm in 13 cm ni pravokotni trikotnik.

23.

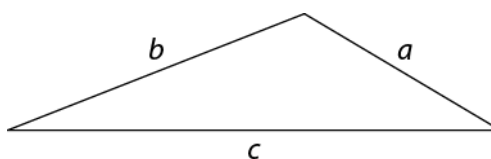
12 m

24.

a) Trikotnik je pravokoten.

b) Trikotnik ni pravokoten.

25.

a) 2,1 dm

b) 1,5 dm

26.

 $o = 32 \text{ dm}, p = 36 \text{ dm}^2$

27.

Ne, po bližnjici bo vozil 20 minut, po glavni cesti pa 15 minut.

28.

36 m

29.

15 m

30.

14,5 km

31.

$$\alpha = \beta = 45^\circ$$

$$\gamma = 180^\circ - 2 \cdot 45^\circ = 90^\circ$$

Trikotnik je pravokoten. Pitagorov izrek velja.

32.

V pravokotnem trikotniku je ploščina polkroga nad hipotenuzo enaka vsoti ploščin polkrogov nad katetama.

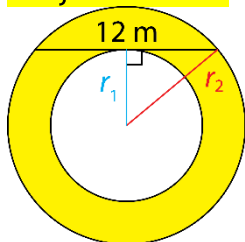
33.

$$b = 2\sqrt{19} \text{ dm}$$

34.

$$p = 11 \text{ cm}^2$$

Misija v neznano

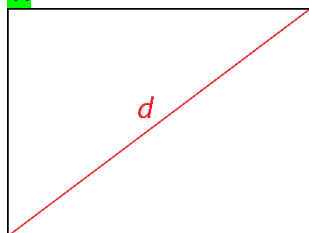

Površina hodnika je enaka ploščini kolobarja, ki je $\pi r_2^2 - \pi r_1^2 = \pi(r_2^2 - r_1^2)$. Glede na dane podatke velja tudi $r_2^2 = r_1^2 + 6^2$ in $r_2^2 - r_1^2 = 36$. Iz tega sledi, da je površina hodnika $36\pi \text{ m}^2$, kar je približno $113,04 \text{ m}^2$.

Pitagorov izrek v pravokotniku

Ponovimo

1.

$$d = 5 \text{ cm}$$

35.

- a) Petrina pot po robu travnika je dolga $15 \text{ m} + 20 \text{ m} = 35 \text{ m}$.
 b) Dejanova pot po bližnjici je dolga 25 m .
 c) Krajšo pot prehodi Dejan, in sicer za $35 \text{ m} - 25 \text{ m} = 10 \text{ m}$.

36.

- a) 13 cm b) $15 \text{ cm} = 1,5 \text{ dm}$ c) $2,5 \text{ m}$ č) 5 cm

37.

- a) $o = 98 \text{ cm}, p = 360 \text{ cm}^2$
 b) $o = 8,2 \text{ dm}, p = 4,2 \text{ dm}^2$
 c) $o = 70 \text{ cm} = 7 \text{ dm} = 0,7 \text{ m}, p = 300 \text{ cm}^2 = 3 \text{ dm}^2 = 0,03 \text{ m}^2$
 č) $o = 16 \text{ cm}, p = 15 \text{ cm}^2$

38.

$$1,2 \text{ m}^2$$

39.

$$2\frac{1}{2} \text{ m}$$

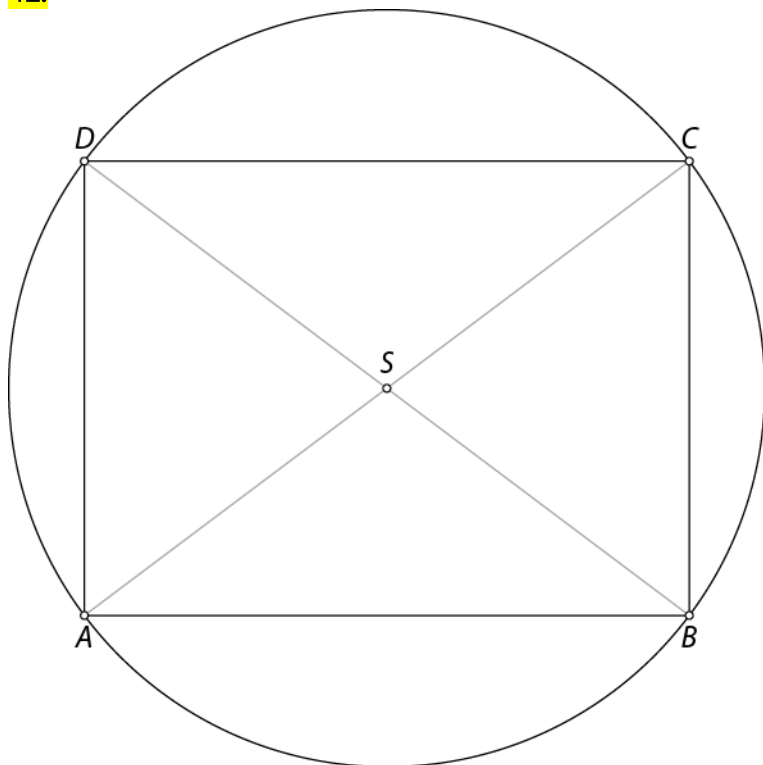
40.

$$13 \text{ dm} = 1,3 \text{ m}$$

41.

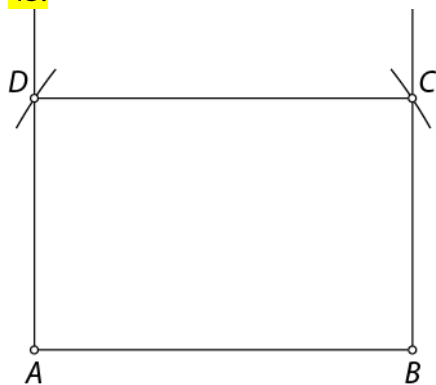
Ne, saj je diagonal avtomobilskega prtlačnika dolga $1,5 \text{ m} = 150 \text{ cm}$.

42.

$$o = 10\pi \text{ cm} \doteq 31,4 \text{ cm}, p = 25\pi \text{ cm}^2 \doteq 78,5 \text{ cm}^2$$

43.

$$b = 3,3 \text{ cm}$$

44.

Več možnih rešitev.

45.

Dolžini stranic sta 60 cm in 45 cm.

46.

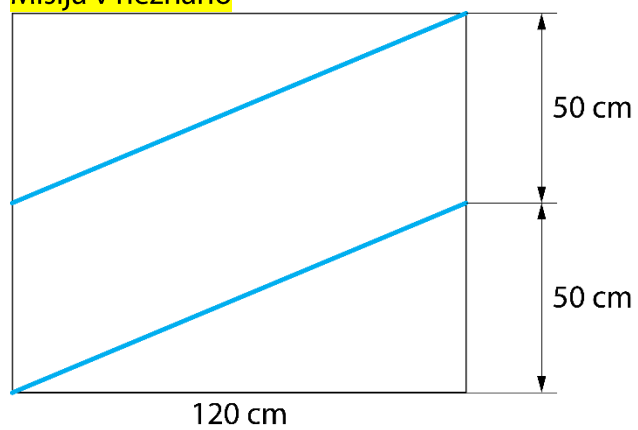
a) $o = 4,6x, p = 1,2x^2$

b) $o = 3,4x, p = 0,6x^2$

47.

Slike ne moremo spraviti v škatlo.

Misija v neznano

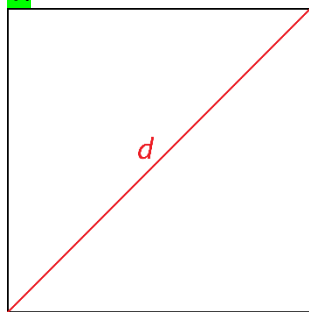

$$260 \text{ cm} = 2,6 \text{ m}$$

Pitagorov izrek v kvadratu

Ponovimo

1.

$$d = 5,7 \text{ cm}$$

48.

$$d = 8\sqrt{2} \text{ cm}, o = 32 \text{ cm}, p = 64 \text{ cm}^2$$

49.

a) $a = 9 \text{ dm}$

b) $a = 10 \text{ cm}$

50.

a) $6\sqrt{2} \text{ cm}$

b) 8 m

c) 4 dm

51.

a) 11 dm

b) 2 cm

c) 3 m

52.

$$p = 169 \text{ m}^2, d = 13\sqrt{2} \text{ m}$$

53.

$$o = 48 \text{ cm}, d = 12\sqrt{2} \text{ cm}$$

54.

$$o = 6\pi \text{ cm}, p = 9\pi \text{ cm}^2$$

55.

$$o = 8\pi \text{ cm}, p = 16\pi \text{ cm}^2$$

56.

$$3 \text{ cm}$$

57.

a) Dolžina diagonale v kvadratu s stranico, ki meri 3 cm .b) Dolžina diagonale v kvadratu s stranico, ki meri 5 cm .

58.

$$56,4 \text{ cm}$$

59.

$$o = 80 \text{ cm}, p = 400 \text{ cm}^2$$

60.

$$a = \frac{d\sqrt{2}}{2}$$

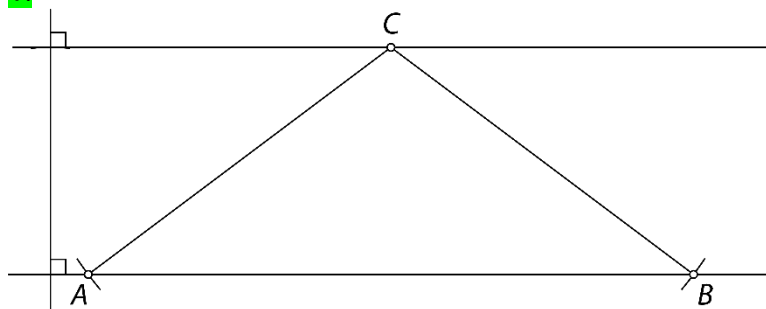
Misija v neznano

Obsegi so 32 cm , $16\sqrt{2} \text{ cm}$, 16 cm , $8\sqrt{2} \text{ cm}$ in 8 cm .

Pitagorov izrek v enakokrakem trikotniku

Ponovimo

1.

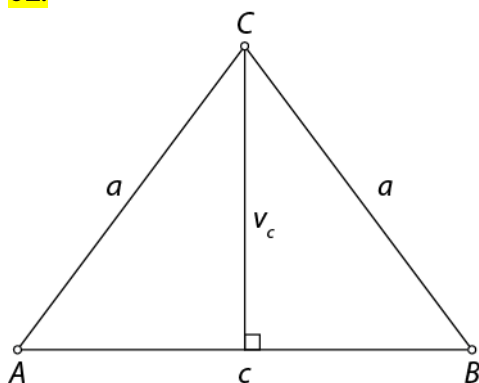
a) $c = 8$ cm

b) Stranico AB imenujemo osnovnica. Stranici BC in AC imenujemo kraka.

61.

$a = 13$ dm, $v_c = 12$ dm, $p = 60$ dm²

62.

$v_c = 4$ cm

63.

a) $o = 36$ cm, $p = 48$ cm²

b) $o = 32$ cm = 3,2 dm, $p = 48$ cm² = 0,48 dm²

c) $o = 4,8$ m, $p = 1,08$ m²

č) $o = 64$ cm = 6,4 dm = 0,64 m, $p = 168$ cm² = 1,68 dm² = 0,0168 m²

64.

$1,2$ m = 12 dm

65.

41 cm

66.

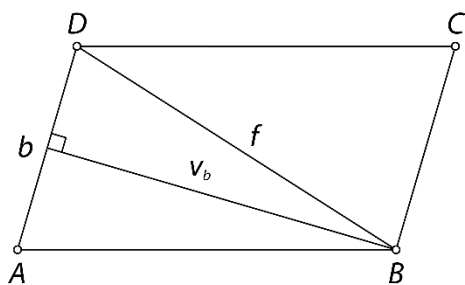
2,1 dm

67.

24 cm

Misija v neznano

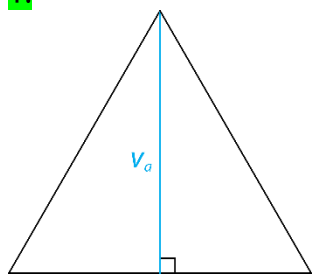

Ker je trikotnik ABD enakokrak, lahko z uporabo Pitagorovega izreka izračunamo v_b . Obrazec za ploščino paralelograma je $a \cdot v_a = b \cdot v_b$. Iz enakosti izračunamo, da je $v_a = 1,344$ dm.

Pitagorov izrek v enakostraničnem trikotniku

Ponovimo

1.

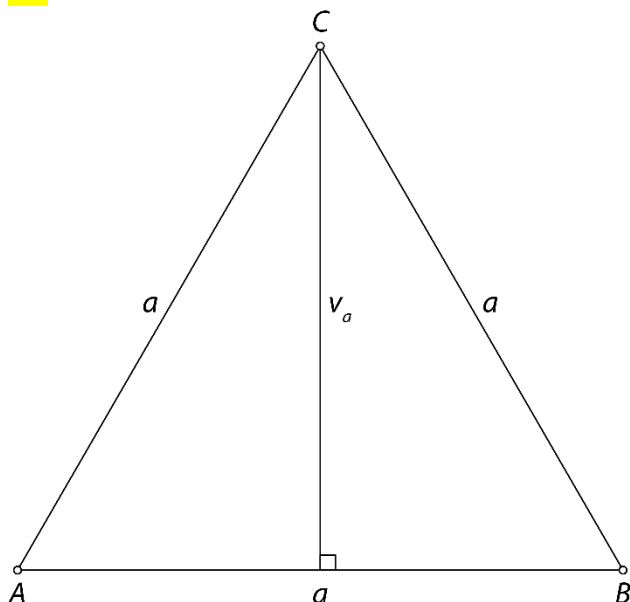

$$v_a = 3,5 \text{ cm}$$

68.

$$a = 6 \text{ dm}, v_a = 3\sqrt{3} \text{ dm}, p = 9\sqrt{3} \text{ dm}^2$$

69.

Izračunana višina je $v_a = 6,92 \text{ cm}$.

70.

a) $v_a = \sqrt{3} \text{ dm}, o = 6 \text{ dm}, p = \sqrt{3} \text{ dm}^2$

b) $v_a = 5\sqrt{3} \text{ cm}, o = 30 \text{ cm}, p = 25\sqrt{3} \text{ cm}^2$

c) $v_a = 4\sqrt{3} \text{ cm}, o = 24 \text{ cm}, p = 16\sqrt{3} \text{ cm}^2$

č) $v_a = 3 \text{ m}, o = 6\sqrt{3} \text{ m}, p = 3\sqrt{3} \text{ m}^2$

71.

a) 16 m

b) 22 cm

72.

173 cm²

73.

$$a = 14 \text{ cm}, o = 42 \text{ cm}, p = 49\sqrt{3} \text{ cm}^2$$

74.

36 cm

75.

41,52 cm²

76.

865 cm²

77.

43,25 %

78.

$$a = \frac{2v_a \sqrt{3}}{3}$$

79.

Izračunana dolžina stranice je 6,92 cm.

Misija v neznano

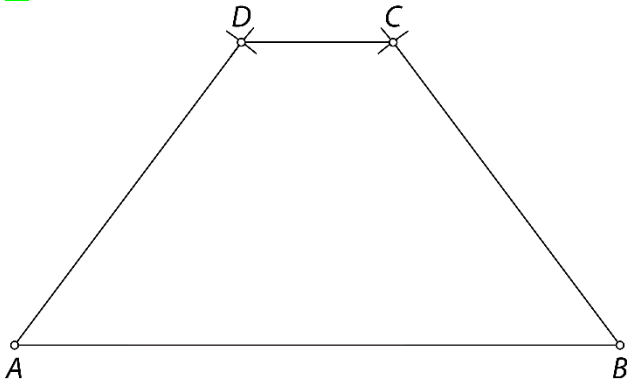
a) Ploščine enakostraničnih trikotnikov so $9\sqrt{3}$ cm², $16\sqrt{3}$ cm² in $25\sqrt{3}$ cm². Pitagorov izrek velja, saj je $9\sqrt{3}$ cm² + $16\sqrt{3}$ cm² = $25\sqrt{3}$ cm².

b) Ploščine polkrogov so 9π cm², 16π cm² in 25π cm². Pitagorov izrek velja, saj je 9π cm² + 16π cm² = 25π cm².

Pitagorov izrek v trapezu

Ponovimo

1.

80.

$$b = 13 \text{ cm}, o = 52 \text{ cm}$$

81.

a) 8

b) 2

c) 8

č) 40

82.

$$\text{a) } o = 8 \text{ m} = 80 \text{ dm}, p = 3,6 \text{ m}^2 = 360 \text{ dm}^2$$

$$\text{b) } o = 10,2 \text{ dm}, p = 4,62 \text{ dm}^2$$

83.

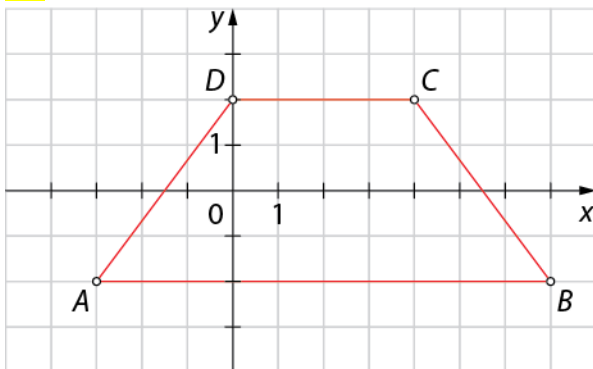
2 dm

84.

a) 24 cm in 8 cm

b) 240 cm²

85.

$$o = 24 \text{ e}, p = 28 \text{ e}^2$$

86.

$$p = 0,46 \text{ dm}^2 = 46 \text{ cm}^2 = 4600 \text{ mm}^2$$

87.

$$\text{a) } 348 \text{ cm} = 34,8 \text{ dm} = 3,48 \text{ m}$$

$$\text{b) } 5952 \text{ cm}^2 = 59,52 \text{ dm}^2 = 0,5952 \text{ m}^2$$

88.

24 cm

89.

a) $o = 34 \text{ cm}, p = 64 \text{ cm}^2$

b) $o = 12,2 \text{ dm}, p = 8,2 \text{ dm}^2$

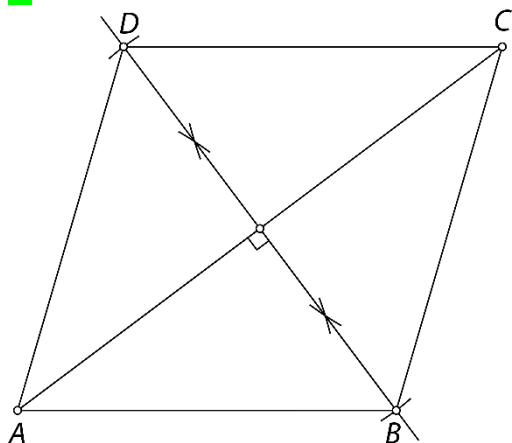
Misija v neznano

$$o = (28 + 4\sqrt{2}) \text{ cm}, p = 28 \text{ cm}^2$$

Pitagorov izrek v rombu

Ponovimo

1.

$$a = 5 \text{ cm}$$

90.

$$e = 30 \text{ cm}, o = 68 \text{ cm}, p = 240 \text{ cm}^2$$

91.

$$\text{a) } o = 100 \text{ dm}, p = 600 \text{ dm}^2$$

$$\text{b) } o = 4 \text{ cm}, p = 0,96 \text{ cm}^2$$

92.

$$2,4 \text{ m}$$

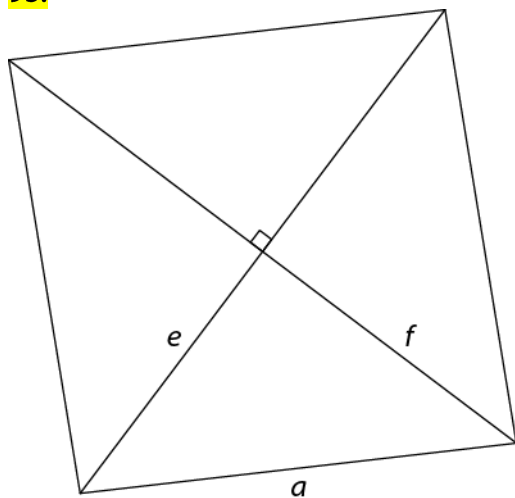
93.

$$840 \text{ cm}^2$$

94.

$$f = 48 \text{ dm}, o = 100 \text{ dm}$$

95.

$$a = 5,8 \text{ cm}$$

96.

$$e = 24 \text{ cm}, v_a = 19,2 \text{ cm}, o = 80 \text{ cm}$$

97.

a) 1600

b) 59

98.

Ploščini se razlikujeta za 1 cm^2 .

99.

$$p = 32\sqrt{3} \text{ cm}^2$$

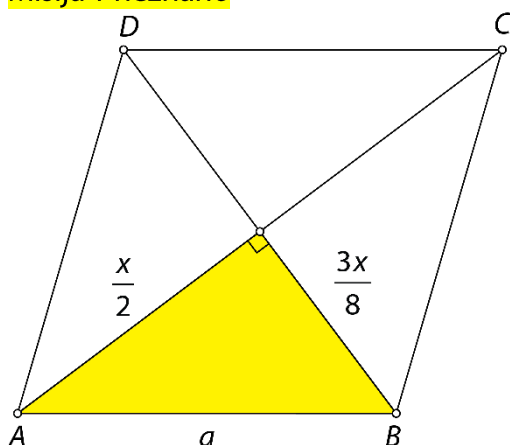
100.

$$10\sqrt{2} \text{ cm} \doteq 14,1 \text{ cm}$$

101.

$$6\sqrt{3} \text{ cm} \doteq 10,38 \text{ cm}$$

Misija v neznano

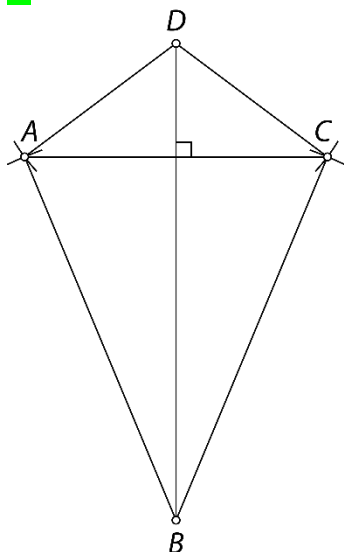

Če je dolžina daljše diagonale x , je dolžina krajše diagonale $\frac{3x}{4}$. Velja, da je $a^2 = \left(\frac{x}{2}\right)^2 + \left(\frac{3x}{8}\right)^2$. Iz tega sledi, da je $a = \frac{5x}{8}$. To pomeni, da je stranica romba za $\frac{3}{8} = 37,5\%$ krajša od daljše diagonale.

Pitagorov izrek v deltoиду

Ponovimo

1.

102.

$c = 13 \text{ dm}$, $x = 5 \text{ dm}$, $y = 16 \text{ dm}$, $f = 21 \text{ dm}$

103.

10,5 cm

104.

a) $o = 112 \text{ cm}$, $p = 660 \text{ cm}^2$

b) $o = 112 \text{ dm}$, $p = 468 \text{ dm}^2$

105.

480 cm²

106.

18 cm²

107.

$o = 102 \text{ mm}$, $p = 408 \text{ mm}^2$

108.

108 cm

Misija v neznano

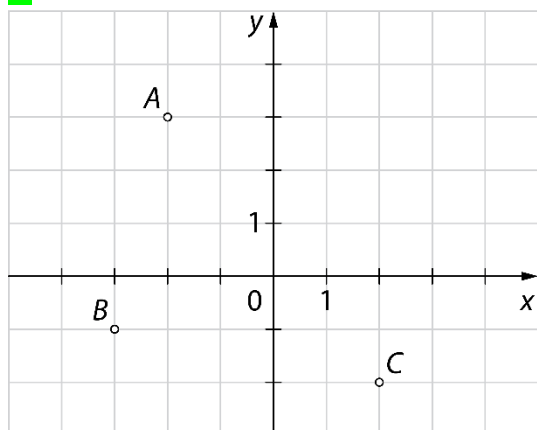
12 cm in 18 cm

Razdalja med točkama

Ponovimo

1.

109.

A ... y

B ... ordinatna os

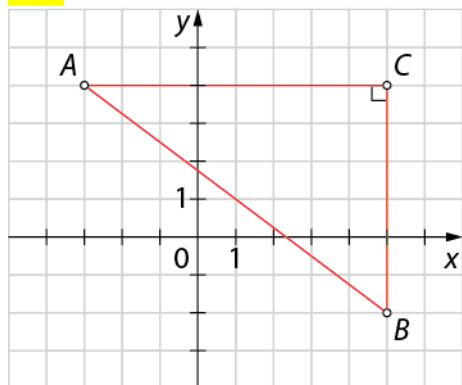
C ... abscisna os

Č ... 0

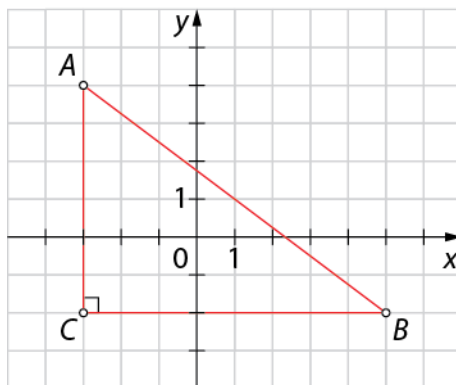
D ... x

E ... koordinatno izhodišče

110.

ali

a) 8 e

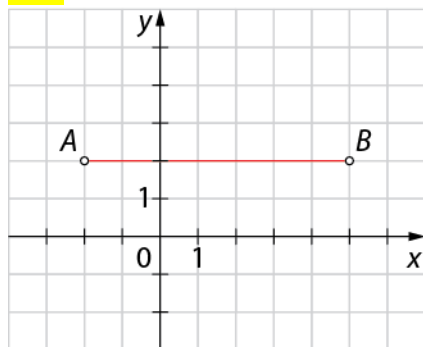
b) 6 e

c) 10 e

č) 24 e

d) 24 e²

111.

$$|AB| = 7 e$$

112.

 $A(-6, -4), B(6, 1), C(6, -3), D(-6, 6), E(-6, 3), F(-3, -1)$
 $|AB| = 13 e, |CD| = 15 e, |EF| = 5 e$

113.

 $o = 20 e, p = 24 e^2$

114.

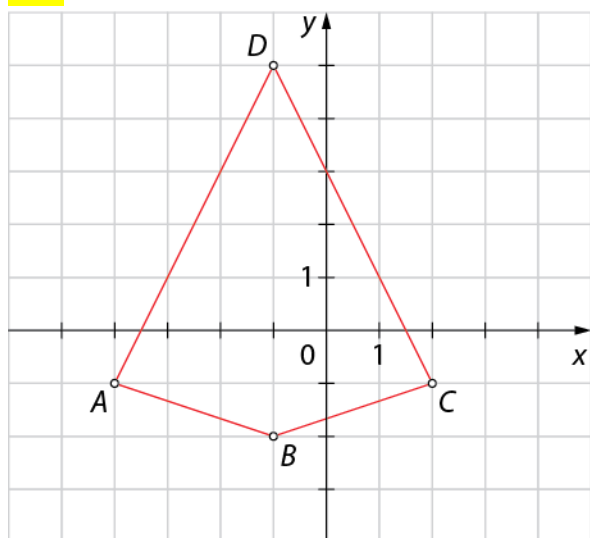
a) 5 e

b) 10 e

c) 13 e

č) 17 e

115.

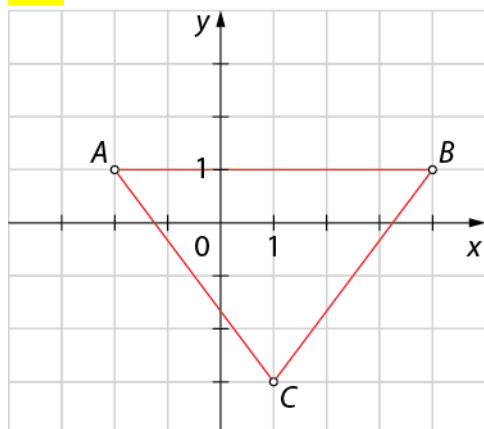

Lik $ABCD$ je deltoid. Njegova ploščina je $21 e^2$.

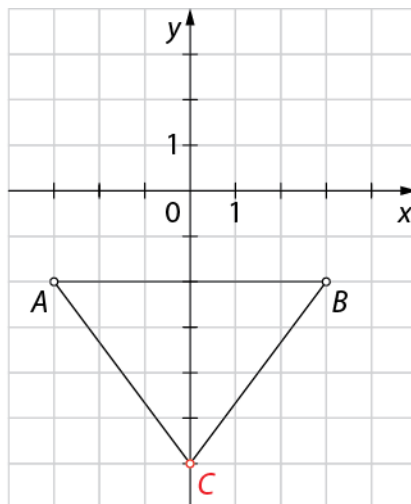
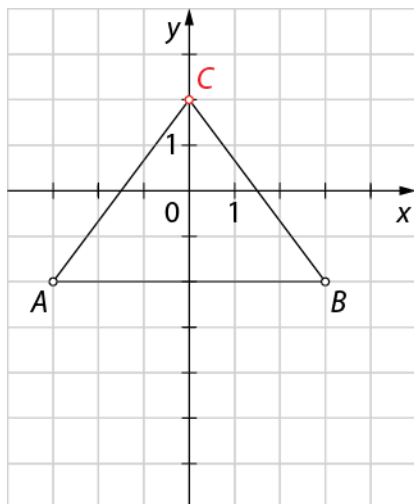
116.

Trikotnik ABC je enakokrak, saj velja $|AB| = |BC|$.

117.

 $o = 16 e, p = 12 e^2$

118.

Možni sta dve rešitvi: $C(0, 2)$ in $C(0, -6)$.

119.

$$y = 3$$

120.

$$a) 2\sqrt{10} \text{ e}$$

$$b) 5\sqrt{2} \text{ e}$$

121.

$$o = 31,4 \text{ e}, p = 78,5 \text{ e}^2$$

Misija v neznanu

$$a) 3\sqrt{5} \text{ e}$$

$$b) T(0, 2)$$

Vaja dela mojstra

122.

C

123.

a)

$$m^2 = \boxed{l^2} + \boxed{j^2}$$

$$l^2 = \boxed{m^2} - \boxed{j^2}$$

$$j^2 = \boxed{m^2} - \boxed{l^2}$$

b) 17 cm

124.

1,2 dm

125.

a) 6 cm = 0,6 dm

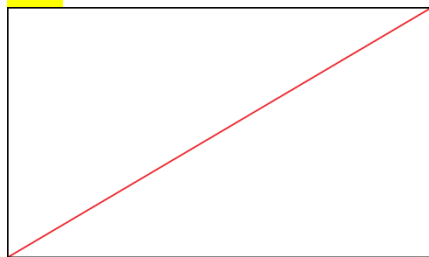
b) $o = 24 \text{ cm} = 2,4 \text{ dm}$, $p = 24 \text{ cm}^2 = 0,24 \text{ dm}^2$

126.

a) Trikotnik je pravokoten, ker je velikost tretjega notranjega kota 90° .

b) Trikotnik ni pravokoten, ker ne velja Pitagorov izrek (ali ker dana števila niso pitagorejska trojica).

127.

$d = 6,5 \text{ cm}$

128.

$o = 24 \text{ dm}$, $p = 36 \text{ dm}^2$

129.

a) $24\sqrt{2} \text{ cm}$

b) 72 cm^2

130.

1,5 m

131.

36 dm

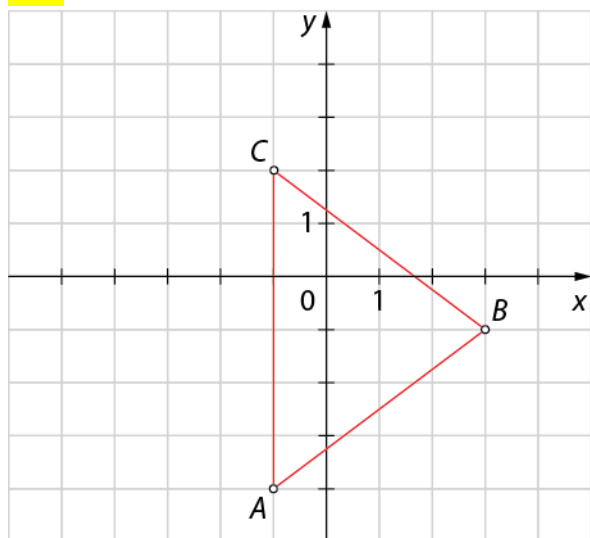
132.

$a = 8 \text{ cm}$, $v = 4\sqrt{3} \text{ cm}$, $p = 16\sqrt{3} \text{ cm}^2$

133.

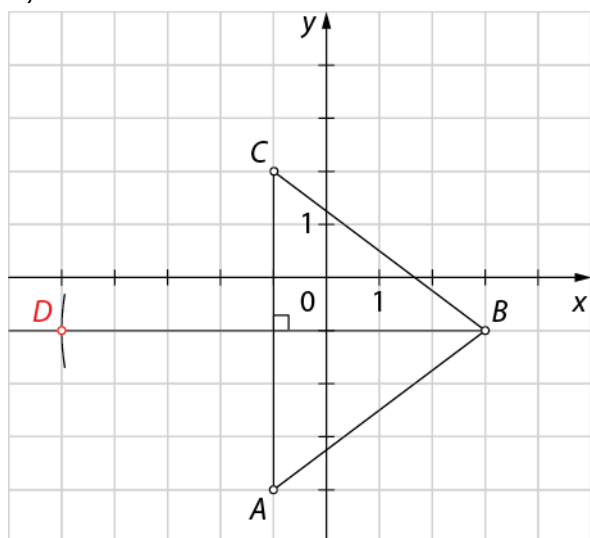
$$e = 10 \text{ cm}, o = 52 \text{ cm}, p = 120 \text{ cm}^2$$

134.

a) 5 e

b)

c) $D(-5, -1)$ č) $o = 20 \text{ e}, p = 24 \text{ e}^2$

135.

237 cm

136.

 $x = 7 \text{ m}$

137.

$$p_k = 9\pi \text{ cm}^2$$

138.

$$o = 16 \text{ dm}, p = 16 \text{ dm}^2$$

139.

Ne, šotor je visok 1,6 m, kar pomeni, da Klavdija ne more vzravnano stati v njem.

140.

- a) $1,2 \text{ m}^2$
b) 5 m

141.

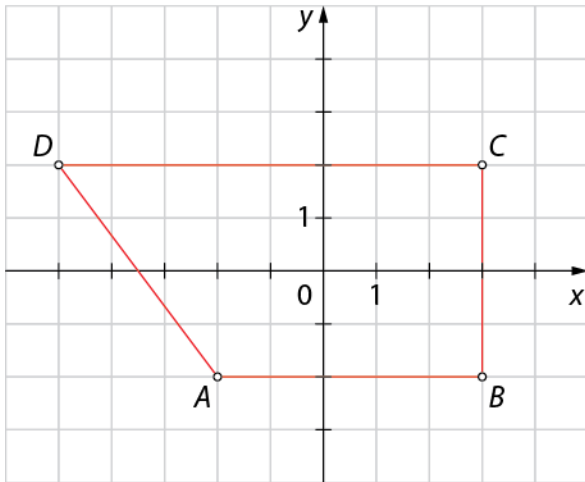
$$o = 31,4 \text{ e}, p = 78,5 \text{ e}^2$$

142.

$$o = 40 \text{ cm}, p = 90 \text{ cm}^2$$

143.

a)

b) Krak AD je enako dolg kot osnovnica AB oziroma $|AB| = |AD| = 5 \text{ e}$.

c) $o = 22 \text{ e}, p = 26 \text{ e}^2$

Preveri svoje znanje

Ali znaš?

1. Pravokotni trikotnik je trikotnik, ki ima en pravi kot.
2. Stranico, ki v pravokotnem trikotniku leži nasprotni pravega kota, imenujemo hipotenuza. Hipotenuza je najdaljša stranica pravokotnega trikotnika.
3. Kateti sta krajši stranici pravokotnega trikotnika, ki ležita na krakih pravega kota.
4. Zvezo med ploščinami kvadratov nad stranicami pravokotnega trikotnika imenujemo Pitagorov izrek. V pravokotnem trikotniku je ploščina kvadrata nad hipotenuzo enaka vsoti ploščin kvadratov nad katetama.

Preveri, ali znaš

1.

a) $p^2 = t^2 + d^2$, $t^2 = p^2 - d^2$, $d^2 = p^2 - t^2$

b) 2 dm

2.

13 dm

3.

$o = 28$ dm, $p = 49$ dm²

4.

a) $v_c = 0,6$ dm, $o = 3,6$ dm, $p = 0,48$ dm²

b) $v = 2\sqrt{3}$ cm, $o = 12$ cm, $p = 4\sqrt{3}$ cm²

5.

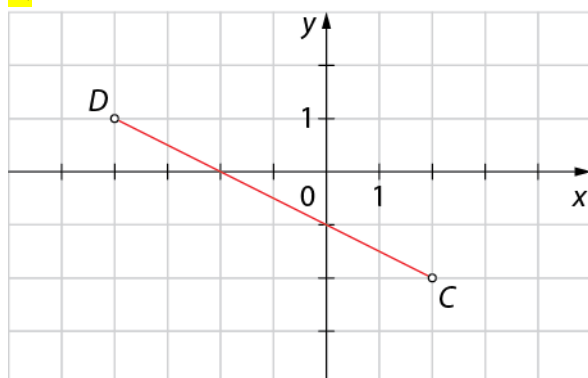
$o = 70$ cm, $p = 270$ cm²

6.

a) $a = 25$ dm, $o = 100$ dm, $p = 336$ dm²

b) $f = 21$ cm, $o = 66$ cm, $p = 252$ cm²

7.

$|CD| = 3\sqrt{5}$ e

8.

3 m

9.

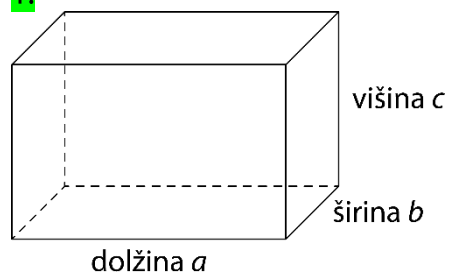
3,6 m

9. KVADER IN KOCKA

Kvader

Ponovimo

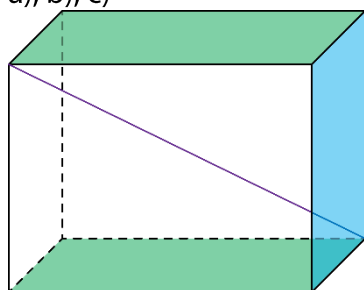
1.

Kvader je geometrijsko telo, ki ima 12 robov, 6 ploskev in 8 oglišč.

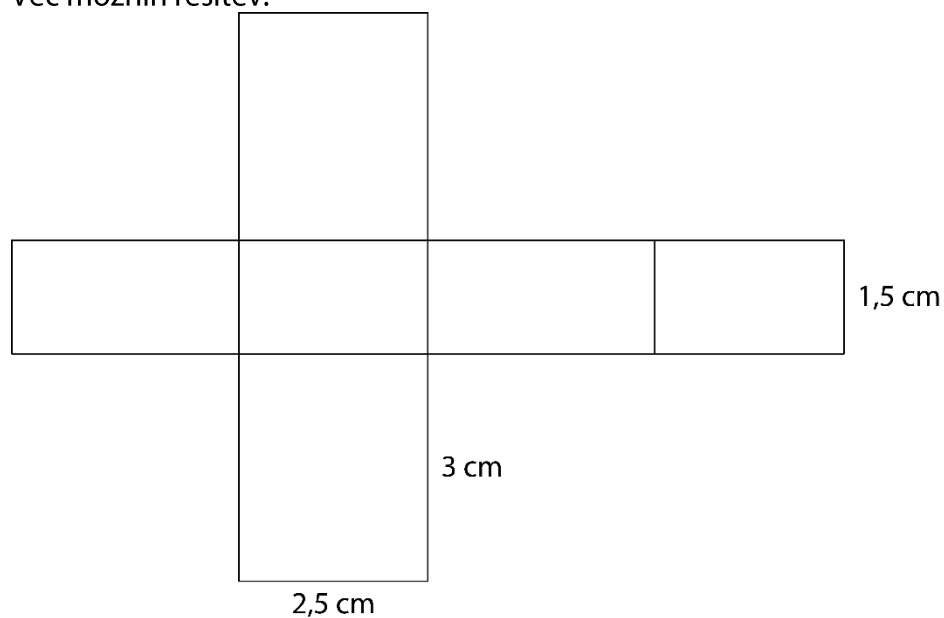
1.

a), b), c)

2.

Več možnih rešitev.

3.

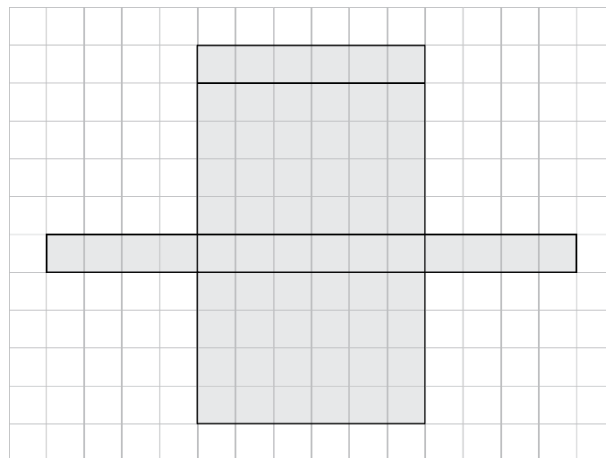
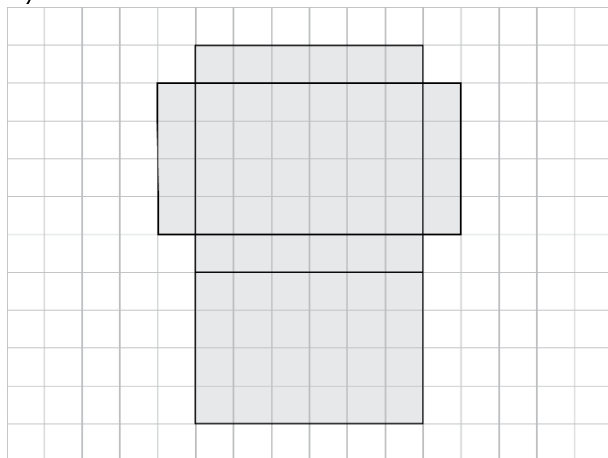
a)

Dolžina: 4 e

Širina: 1 e

Višina: 6 e

b) Več možnih rešitev.

4.

$$P = 464 \text{ dm}^2 = 46\,400 \text{ cm}^2$$

5.

$$V = 84 \text{ e}^3$$

6.

$$\text{a) } P = 158 \text{ cm}^2, V = 120 \text{ cm}^3$$

$$\text{b) } P = 55 \text{ cm}^2, V = 21 \text{ cm}^3$$

$$\text{c) } P = 38,8 \text{ dm}^2 = 3880 \text{ cm}^2, V = 14,4 \text{ dm}^3 = 14\,400 \text{ cm}^3$$

7.

Izdela lahko samo 1 tak kvader, ki ima dolžino in širino 1 cm ter višino 2 cm.

8.

Dolžina tretjega roba je 3 cm.

9.

$$\text{a) } 109 \text{ cm}^2$$

$$\text{b) } 48 \text{ cm}^3$$

10.

Višina notranjosti hladilnika je 1,5 m.

11.

Nasuli so $52,8 \text{ m}^3$ peska.

12.

Višina akvarija je 1 m, prostornina akvarija pa $0,12 \text{ m}^3 = 120 \text{ dm}^3 = 120 \text{ l}$.

13.

Več možnih rešitev. Na primer: 1 dm, 5 dm in 8 dm ali 2 dm, 5 dm in 4 dm ali 1 dm, 2 dm in 20 dm ...

14.

$$P = 14x^2 + 8x, V = 3x^3 + 3x^2$$

15.

Za izdelavo opeke potrebujemo 700 cm^3 gline.

16.

Poveča se za 50 %.

Misija v neznano

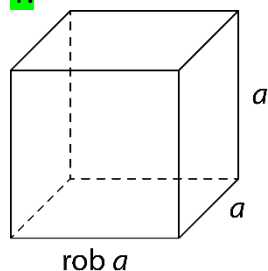
V celoti bi kvader prekrila ploščica v obliki črke »L«.

Cel kvader bi zapolnili s koščkoma v obliki črke »L« in v obliki črke »T«.

Kocka

Ponovimo

1.

Kocka je geometrijsko telo, ki ima 12 robov, 6 ploskev, ki so vse skladne in 8 oglišč.

17.

- kocka
- stranska ploskev
- osnovna ploskev
- osnovni rob
- Več možnih rešitev. Na primer: $BD, BG, CF, AH, ED \dots$
- Katerakoli od daljic AE, AB, CD ali DH .
- Katerakoli od daljic AD, EH, BC ali FG .

18.

- $P = 54 \text{ cm}^2, V = 27 \text{ cm}^3$
- $P = 294 \text{ cm}^2, V = 343 \text{ cm}^3$
- $P = 31,74 \text{ dm}^2, V = 12,167 \text{ dm}^3$
- $P = 18 \text{ cm}^2, V = 3\sqrt{3} \text{ cm}^3$

19.

Osnovni rob meri 2 cm, površina pa meri 24 cm^2 .

20.

Vsak učenec je prebarval 500 cm^2 lesa.

21.

Osnovni rob meri 3 dm, ploščina osnovne ploskve 9 dm^2 in ploščina plašča 36 dm^2 .

22.

- 306 cm^2
- 216 cm^3

23.

Evi se bolj splača drugo, manjše pakiranje, saj stane 1 cm^3 sladoleda približno $0,0038 \text{ €}$, pri večjem pakiranju pa $0,0046 \text{ €}$.

24.

- 30 cm
- 27 l

25.

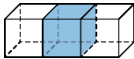
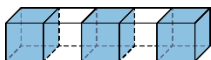

Knjižnica se razprostira na 2028 m².

26.

a) 24 robov

b) 44 robov

Misija v neznano

	slika	število kock	prostornina	število kvadratnih ploskev, ki omejujejo telo	površina
1. telo		1	a^3	6	$6a^2$
2. telo		3	$3a^3$	14	$14a^2$
3. telo		5	$5a^3$	22	$22a^2$
4. telo		7	$7a^3$	30	$30a^2$
10. telo	...	19	$19a^3$	78	$78a^2$
n -to telo	...	$2n - 1$	$a^3 \cdot (2n - 1)$	$6 + 8 \cdot (n - 1)$	$a^2 \cdot (6 + 8 \cdot (n - 1))$

Diagonale v kvadru

Ponovimo

1.

$$d^2 = x^2 + y^2$$

27.

$$d_1 = 26 \text{ cm}, d_2 = 25 \text{ cm}, d_3 \doteq 12,2 \text{ cm in } D \doteq 26,9 \text{ cm}$$

28.

Dolžina telesne diagonale je 15 dm.

29.

Deska je dolga 13 m.

30.

a) $d_1 = 10 \text{ dm}, D = 26 \text{ dm}$

b) $D = 13 \text{ cm}, b = 4 \text{ cm}$

c) $d_3 = 0,8 \text{ m}$

31.

Da, saj je dolžina telesne diagonale 23,4 cm.

32.

Več možnih rešitev.

33.

Kupiti mora vrv dolgo 5 m.

34.

Obseg trikotnika je 16 cm.

35.

Najdaljša daljica meri $2\sqrt{11}$ cm.

36.

Dolžina ploskovne diagonale osnovne ploskve je $5x$ in dolžina telesne diagonale je $10x$.

Misija v neznano

a) Da, omaro bodo tako lahko postavili pokonci, saj je dolžina ploskovne diagonale približno 218 cm in se tako ne bo zataknila v strop.

b) Ne, omare ne bodo mogli postaviti pokonci, saj je dolžina ploskovne diagonale približno 247 cm in bi se tako omara zataknila v strop.

Diagonale v kocki

Ponovimo

1.

$$d^2 = a^2 + a^2 \text{ oz. } d = a\sqrt{2}$$

37.

Razdalja med ogliščema A in C je približno 9,87 cm.

Razdalja med ogliščema B in H je približno 12,12 cm.

38.

Dolžine ploskovnih diagonal so 14,1 cm. Dolžine telesnih diagonal so 17,3 cm. Meritve se ujemajo z izračunanimi vrednostmi.

39.

$$d = 5\sqrt{2} \text{ cm, } D = 5\sqrt{3} \text{ cm}$$

40.

Dolžina osnovnega roba je 4,8 cm.

Dolžina ploskovne diagonale je $4,8\sqrt{2}$ cm.

41.

Obseg je $36\sqrt{2}$ cm, kar je približno 50,76 cm.

Trikotnik na skici imenujemo enakostranični trikotnik.

42.

Ploščina je $8\sqrt{2}$ cm², kar je približno 11,3 cm².

43.

Označene daljice so ploskovne diagonale. Dolžino ene daljice se izračuna z uporabo $a\sqrt{2}$.

44.

Površina je 1350 cm² = 13,5 dm².

Takšna kocka zlata bi tehtala 65,1375 kg.

45.

Obstajajo 3 različne razdalje, in sicer dolžina roba, ki je 20 cm, dolžina ploskovne diagonale, ki je približno 28,3 cm in dolžina telesne diagonale, ki je približno 34,6 cm.

46.

Prostornina kocke je 216 cm³.

47.

Dolžina roba je premo sorazmerna z dolžino diagonale, zato se dolžina telesne diagonale podvoji, če podvojimo dolžino roba in razpolovi, če dolžino razpolovimo.

Misija v neznano

a) Povprečna gostota je 55,9 kg/m³.

b) Gostota se ne ujema, ker je kocka votla.

Diagonalni presek v kvadru in kocki

Ponovimo

1.

$$p = ab$$

2.

$$p = 225 e^2$$

48.

$$p = 81\sqrt{2} \text{ cm}^2$$

49.

Ploščina diagonalnega preseka je $36\sqrt{2} \text{ cm}^2$.

50.

Ploščine diagonalnih presekov so $p_1 = 150 \text{ dm}^2$, $p_2 = 24\sqrt{29} \text{ dm}^2$ in $p_3 = 102 \text{ dm}^2$.

51.

Osnovni rob in višina merita 5 cm, površina 150 cm^2 in prostornina 125 cm^3 .

52.

Ploščina pregrade je približno 439 cm^2 .

53.

- Tri ploščinsko različne diagonalne preseke.
- Dva ploščinsko različna diagonalna preseka.
- Vsi diagonalni preseki so ploščinsko enaki.

54.

Ploščina diagonalnega preseka je $16\sqrt{2} \text{ cm}^2$.

55.

Ploščina trikotnika predstavlja polovico ploščine diagonalnega preseka in znaša 615 cm^2 .

56.

Ploščina diagonalnega preseka kocke je $\sqrt{2}$ -krat tolikšna kot ploščina osnovne ploskve.

57.

Ploščina stekla je 555 cm^2 .

58.

$$p = 18\sqrt{3} \text{ cm}^2$$

59.

$$V = 216\sqrt{3} \text{ cm}^3$$

Misija v neznano

- a) Ploščina vseh treh trikotnikov je $17,68 e^2$.
- b) Ploščine vseh treh trikotnikov so enake, ker imajo vsi trije trikotniki enako dolžino osnovnice in enako višino, ki je enaka dolžini ploskovne diagonale.

Vaja dela mojstra

60.

- a) E
b) A, C, E in G

61.

$$P = 96 \text{ dm}^2, V = 64 \text{ dm}^3$$

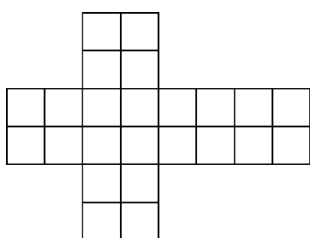
62.

- a) $P = 166 \text{ cm}^2, V = 140 \text{ cm}^3$
b) $P = 216 \text{ e}^2, V = 216 \text{ e}^3$

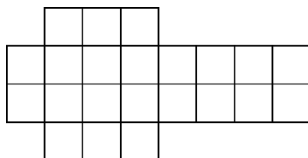
63.

Več možnih rešitev.

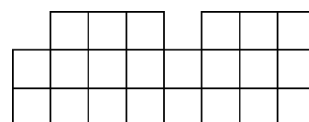
a)

b)

c)

64.

- a) Potrebujemo najmanj 81 dm^2 papirja. Najdaljša palica, ki gre še v paket, meri $7,15 \text{ dm}$.
b) V tovornjak s prostornino $22,5 \text{ m}^3$ bi lahko zložili 500 takih paketov.

65.

$$v = 20 \text{ mm}, P = 1300 \text{ mm}^2$$

66.

$$2 \cdot 8 + 2 \cdot 6 \rightarrow \text{obseg osnovne ploskve}$$

$$8 \cdot 6 \cdot 15 \rightarrow \text{prostornina kvadra}$$

$$\sqrt{8^2 + 6^2 + 15^2} \rightarrow \text{dolžina telesne diagonale}$$

$$2 \cdot 8 \cdot 6 + 2 \cdot 8 \cdot 15 + 2 \cdot 6 \cdot 15 \rightarrow \text{površina kvadra}$$

$$\frac{10 \cdot 15}{2}$$

$$2$$

$$8 \cdot 6 \rightarrow \text{ploščina osnovne ploskve}$$

$$\sqrt{8^2 + 6^2} \rightarrow \text{dolžina ploskovne diagonale osnovne ploskve}$$

67.

Prostornina kamna je $3,2 \text{ dm}^3$.

68.

Kupiti bi morala $3,24 \text{ m}^2$.

Če pri krojenju nastane 10% odpadka, pa mora kupiti $3,56 \text{ m}^2$.

69.

a) $a = 6 \text{ dm}$, $P = 216 \text{ dm}^2$, $V = 216 \text{ dm}^3$, $D = 6\sqrt{3} \text{ dm}$

b) $a = 1,5 \text{ cm}$, $d = 1,5\sqrt{2} \text{ cm}$, $O = 2,25 \text{ cm}^2$, $P = 13,5 \text{ cm}^2$

70.

a) $c = 7 \text{ cm}$, $P = 122 \text{ cm}^2$, $D = \sqrt{74} \text{ cm}$

b) $b = 5 \text{ dm}$, $V = 480 \text{ dm}^3$, $P = 392 \text{ dm}^2$

71.

$P = 148 \text{ cm}^2$, $V = 120 \text{ cm}^3$

72.

a) Ploščina trikotnika je enaka polovici ploščine diagonalnega preseka.

b) Ploščina trikotnika je 2000 cm^2 .

73.

Porabili so 56,25-krat toliko ploščic.

74.

Obseg meri $27a + 3a\sqrt{29} = 3a(9 + \sqrt{29}) \doteq 43,2a$.

75.

Gladina vode se je dvignila za $1,5 \text{ cm}$.

Preveri svoje znanje

Ali veš?

1. Kvader je oglatno geometrijsko telo omejeno s šestimi pravokotniki, od katerih sta po dva nasprotna skladna in vzporedna. Kocka je oglatno geometrijsko telo omejeno s šestimi skladnimi kvadrati.
2. $P = 2ab + 2ac + 2bc$, $V = abc$
3. $P = 6a^2$, $V = a^3$
4. Ploskovna diagonalna je daljica, ki poteka po eni izmed ploskev in ima krajišči v nesosednjih ogliščih. Telesna diagonalna je daljica, ki povezuje oglišči, ki sta si najbolj oddaljeni.
5. $d = a\sqrt{2}$, $D = a\sqrt{3}$
6. $d_1 = \sqrt{a^2 + b^2}$, $d_2 = \sqrt{b^2 + c^2}$, $d_3 = \sqrt{a^2 + c^2}$ in $D = \sqrt{a^2 + b^2 + c^2}$
7. Diagonalni presek je presek telesa z ravnino, ki gre skozi diagonalni nasproti ležečih ploskev. Stranice dobljenega preseka (pravokotnika) sestavljata dva nasprotna robova kvadra in dve ploskovni diagonalni (na nasprotnih ploskvah kvadra).

Preveri, ali znaš

1.
  - a) Višina skrinje je 3 dm.
  - b) Porabili so približno $0,062 \ell = 0,62 \text{ d}\ell$ laka.
2.
  - a) Prebarvala bo $37,5 \text{ m}^2$ površine.
  - b) Kupiti mora 7 ℓ barve.
3.

$P = 294 \text{ m}^2$, $V = 343 \text{ m}^3$
4.
  - a) $d_1 = 0,5 \text{ e}$
  - b) $c = 1,2 \text{ e}$
  - c) $d_2 = \sqrt{1,6} \text{ e}$, $d_3 = \sqrt{1,51} \text{ e}$
  - č) $V = 0,144 \text{ e}^3$
5.

$b = 3 \text{ cm}$, $c = 6 \text{ cm}$, $D = \sqrt{61} \text{ cm}$
6.

$d \doteq 8,49 \text{ cm}$
Najdaljša daljica v kocki je telesna diagonalna in meri $D \doteq 10,39 \text{ cm}$.
7.
  - a) $a = 7 \text{ cm}$
  - b) $d = 7\sqrt{2} \text{ cm}$